

**Adroddiad yr Ymddiriedolwyr a
Datganiadau Ariannol Archwiliedig
am y flwyddyn yn diweddu
31 Mawrth 2020**

**Cwmni Urdd Gobaith Cymru
(Cyfyngedig drwy warrant heb gyfranddaliadau)**

Ashmole & Co
Cyfrifwyr Siartredig ac
Archwilwyr Cofrestredig
18 High Street
Llanymddyfri
Sir Gaerfyrddin
SA20 0PU

Cwmni Urdd Gobaith Cymru

**Cynnwys y Datganiadau Ariannol
am y flwyddyn yn diweddu 31 Mawrth 2020**

	<u>Tudalen</u>
Adroddiad yr Ymddiriedolwyr	3 - 13
Adroddiad yr Archwilwyr	14 - 15
Datganiad o Weithgareddau Ariannol	16
Mantolen	17
Datganiad llif arian	18
Nodiadau i'r datganiad llif arian	19
Nodiadau i'r datganiadau ariannol	20 - 35

Cwmni Urdd Gobaith Cymru

Adroddiad yr Ymddiriedolwyr am y flwyddyn yn diwedd 31 Mawrth 2020

Mae'r Ymddiriedolwyr, sydd hefyd yn gyfarwyddwyr o'r elusen at ddiben Deddf Cwmnïau 2006, yn cyflwyno eu hadroddiad blynyddol â'r datganiadau ariannol archwiliedig am y flwyddyn yn diwedd 31 Mawrth 2019. Mae'r ymddiriedolwyr wedi mabwysiadu'r darpariaethau yn y 'Datganiad o Arferion a Argymhellwyd i Elusennau' wrth baratoi'r adroddiad blynyddol a'r datganiadau ariannol yn unol â'r Safon Adrodd Ariannol sy'n gymwys yn y DU a Gweriniaeth Iwerddon (FRS 102) (effeithiol 1 Ionawr 2015).

Mae Cwmni Urdd Gobaith Cymru yn elusen gofrestredig ac yn gwmni cyfyngedig drwy warant. Agorwyd cangen gyntaf y mudiad yn 1922 ac yna ymgorfforwyd yr Urdd ar 8 Mawrth 1932 a chofrestrodd fel elusen ar yr un dyddiad. Sefydlwyd o dan Femorandwm sy'n datgan amcanion a phwerau'r Cwmni a reolwyd gan Erthyglau Cymdeithasiad. Os fyddai'r cwmni yn digwydd dirwyn i ben yn y dyfodol, ni fydd rhwymedigaeth yn fwy nag £0.25 yn daladwy gan yr ymddiriedolwyr.

AMCANION A GWEITHGAREDDAU

Nod ac Amcanion

Prif amcanion yr elusen yw sicrhau bod holl ieuenctid Cymru yn cael y cyfle, trwy gyfrwng y Gymraeg, i ddatblygu'n unigolion cyflawn, a'u galluogi i chwarae rhan adeiladol yn y gymdeithas, drwy feithrin sgiliau personol a chymdeithasol.

Mae'r elusen yn cyflawni ei hamcanion mewn pedair prif ffordd, sef drwy gynnig profiadau canolfannau preswyl, eisteddfodau lleol a chenedlaethol i hyrwyddo'r celfyddydau, drwy gynnig gwasanaeth darpariaeth chwaraeon, a rhwydwaith o weithgareddau cenedlaethol i'r ieuenctid. Mae'r Urdd hefyd yn cynnig cyfleoedd ehangach trwy drefnu teithiau achlysurol. Ceir adolygiad manwl o gampau a pherfformiadau mewn adroddiad blynyddol ar wahân i'w gyflwyno yn y Cyfarfod Blynyddol (gweler www.urdd.cymru).

Mae'r elusen yn ddiolchgar am ymdrechion ei gwirfoddolwyr sy'n helpu i ddarparu'r gwasanaeth a chodi arian drwy roi eu hamser i gynorthwyo gyda gweithgareddau'r elusen. Er mai cwmni gwirfoddol yw'r elusen yn bennaf, nid yw canlyniadau ei bwyllgorau cylch a rhanbarth a changhennau yn gynwysedig yn y cyfrifon. Amcangyfrifir bod hyd at 10,000 o wirfoddolwyr yn cyfrannu tuag at weithgareddau'r elusen yn flynyddol - ar y cyfan mae'r cyfraniadau hyn yn cynnwys gwirfoddoli ar gyfer yr Eisteddfodau niferus sy'n digwydd ar lefel leol a rhanbarthol cyn cymhwyso ar gyfer yr Eisteddfod Genedlaethol; cynorthwyo gyda nifer o glybiau chwaraeon a chymdeithasol sy'n gweithredu drwy gydol y flwyddyn; helpu gyda threfnu a stiwardio cystadlaethau rhanbarthol a cenedlaethol yn ogystal â'n Hymddiriedolwyr a gwirfoddolwyr eraill sy'n eistedd ar ac yn mynychu ein byrddau a'n paneli ar gyfer Busnes, Eisteddfod, Chwaraeon, Ieuenctid a Chymuned.

Cyflawniadau a Pherfformiad:

- Yn ystod y flwyddyn mae Canolfannau Preswyl yr Urdd wedi denu dros 49,000 o ymweliadau.
- Darparwyd cyfleoedd i bobl ifanc yng Nghymru ymweld â dros 80 o fynyddoedd, coedwigoedd, llynnoedd, afonydd a thraethau'r wlad gan Wasanaeth Awyr Agored yr Urdd.
- Cychwynwyd rhaglen fuddsoddi gwerth £6.5 miliwn yng nghanolfannau'r Urdd yn Llangrannog a Glan-Ilyn.
- Croesawyd 70,000 o gystadleuwyr a 100,000 o ymweliadau i Eisteddfod Genedlaethol yr Urdd, un o wyliau celfyddydol mwyaf Ewrop.
- Darparwyd chwaraeon cymunedol ledled y wlad drwy 339 o glybiau i fwy na 15,000 o blant a phobl ifanc bob wythnos.
- Cofrestrwyd 100 o ddysgwyr ar gynllun Prentisiaeth yr Urdd.
- Dosbarthwyd cylchgronau'r Urdd i 7,000 o ddarlennwyr brwdfrydig.
- Yn ystod y flwyddyn, adfywiwyd ein rhaglen Ryngwladol, gan gynnig cyfleoedd i'n haelodau hyn a'n staff ddatblygu cydberthnasau gyda phartneriaid a gwasanaethau ledled y byd gan gynnwys Awstralia, UDA, Patagonia, Kenya, Camerŵn a Japan

ADRODDIAD STRATEGAETH

Adolygiad ariannol

Sefyllfa ariannol

Mae'r ymddiriedolwyr, sydd hefyd yn gyfarwyddwyr yr elusen at ddibenion deddfwriaeth cwmni, yn cyflwyno eu hadroddiad blynyddol a'r datganiadau ariannol archwiliedig ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben 31 Mawrth 2020. Mae'r cyfrifon wedi mabwysiadu darpariaethau'r 'Datganiad o Arferion a Argymhellir ar gyfer Elusennau' wrth baratoi'r adroddiad blynyddol a'r datganiadau ariannol.

Adroddir ar ganlyniadau'r Elusen yn y Datganiad o Weithgareddau Ariannol ar dudalen 16. Mae'r incwm net o bob cronfa yn dangos gweddill o £219,628 (2019: gweddill o £2,217,897), sydd wedi cyfrannu at gynyddu lefel cronfeydd wrth gefn yr elusen. Roedd incwm o gymynroddion yn nodweddiadol is na'r hyn a dderbyniwyd yn 2018/19 a oedd yn flwyddyn eithriadol.

Yn flynyddol, mae cyfrifon rheoli mewnol yr Urdd yn dangos fod Gwersylloedd Llangrannog, Glan-Ilyn a Chaerdydd, yn ogystal â'r Adran Gylchgronau ac Adran yr Eisteddfod a'r Celfyddydau, yn cyfrannu gwared tuag at weithgareddau datblygu a rhanbarthol. Yn unol â pholisïau cyfrifddol yn y cyfrifon statudol dosrannir costau cefnogi'r gweithgareddau elusennol ar sail canran yr incwm a dderbynnir gan bob adran. Yn ogystal nodir incwm grantiau ar wahân yn y Datganiad o Weithgareddau Ariannol. O ganlyniad, gall gwaddol ariannol yr adrannau unigol ymddangos yn llai na hynny adroddir yn y cyfrifon rheoli.

Cwmni Urdd Gobaith Cymru

Adroddiad yr Ymddiriedolwyr am y flwyddyn yn diwedd 31 Mawrth 2020

ADRODDIAD STRATEGAETH

Sefyllfa Ariannol - parhad

Mae newidiadau yn yr asedau sefydlog yn cael eu dangos yn y nodiadau i'r datganiadau ariannol. Yn ystod y flwyddyn bu gwariant o £1,173,752 ar nifer o gostau, gan gynnwys Llethr Sgïo yn Llangrannog, datblygu adeiladau newydd yn Llangrannog, ail ddatblygiad sylweddol o'r neuadd chwaraeon yng Glan-Ilyn i fod yn lleoliad amlwrpas a therfyn y gwaith adnewyddu ar bwl nofio Glan-Ilyn.

Dangosir newidiadau yn yr asedau sefydlog yn y nodiadau i'r datganiadau ariannol. Yn ystod y flwyddyn gwariwyd £1,173,752 ar amryw asedau sefydlog, gan gynnwys ail-ddatblygiad sylweddol i Lan-Ilyn Isa', gwaith adeiladu paratoadol ar ddatblygiad 'Calon y Gwersyll', yn ogystal ag adeiladu trac Gwib-gartio newydd yng Ngwersyll Llangrannog. Ym mis Tachwedd 2019 sicrhawyd cyllid gan Lywodraeth Cymru i gyfrannu tuag at raglen prosiectau cyfalaf y Mudiad rhwng 2019 a 2021.

Cynhaliwyd Eisteddfod yr Urdd yng Nghaerdydd a'r Fro yn 2019 heb gymorth Pwyllgor Gwaith. Mewn ymgais i ddenu cynulleidfau newydd a mwy amrywiol, penderfynwyd cynnig mynediad am ddim i'r Maes. Er bod yr Ŵyl wedi ei hystyried yn llwyddiant, bu hyn yn ffactor yn yr Eisteddfod yn methu dychwelyd gweddill, ac felly yn ei thro nid oedd modd ad-dalu costau mewnol canolog yr Urdd fel y disgwilyd.

Digwyddiadau Arwyddocaol a Datblygiadau'r Dyfodol

Yn ystod wythnosau olaf y cyfnod adrodd cafodd y pandemig byd-eang Covid-19 effaith uniongyrchol ar weithgareddau'r Urdd. Canslwyd ymweliadau gan nifer o ysgolion â Gwersylloedd Llangrannog, Caerdydd a Glan-Ilyn yn ystod mis Mawrth 2020 a chaewyd ein canolfannau preswyl i bob cwrs ar 20 Mawrth 2020. Arweiniodd hyn at ostyngiad o tua £220,000 mewn refeniw ar gyfer mis Mawrth 2020 yn unig, a oedd yn cyfateb i ostyngiad o 38% o'i gymharu â'r flwyddyn flaenorol.

O ganol mis Chwefror 2020 ymlaen, wrth i'r pandemig effeithio ar y farchnad stoc, bu gostyngiad o tua £0.75m yng ngwerth buddsoddiadau'r Urdd ar un adeg. Adlewyrchir y gostyngiad mewn gwerth yn ystod y flwyddyn yn y Datganiad o Weithgareddau Ariannol.

Cydnabuwyd gan yr Ymddiriedolwyr taw effaith barhaus Covid-19 ar ein gweithgareddau, yn enwedig ar ein Gwersylloedd, oedd y prif risg a'r ansicrwydd a wyneba'r elusen. Cymerwyd nifer o gamau gan yr Ymddiriedolwyr i reoli'r risg hon. Sefydlwyd Pwyllgor Gweithredol Argyfwng i fonitro'r sefyllfa a chadw mewn cysylltiad agos ag Uwch Dîm Rheoli'r Urdd. Cyfarfu'r Pwyllgor hwn yn wythnosol i ddechrau ac mae wedi parhau i wneud yn fisol o leiaf ers mis Gorffennaf 2020; ac mae wedi:

- i. Cefnogi'r Uwch Dîm Rheoli i sicrhau bod yr elusen yn elwa o gymorth Llywodraeth y DU i fusnesau, fel y Cynllun Cadw Swyddi. O ganlyniad, gosodwyd bron i 250 o staff yr Urdd a gweithwyr tymhorol ar y Cynllun Cadw Swyddi (*Furlough*) o 1 Ebrill 2020;
- ii. Cefnogi'r Uwch Dîm Rheoli i sicrhau cyllid grant cadernid Llywodraeth Cymru i gefnogi'r Urdd drwy'r cyfnod clo;
- iii. Cytuno ar gyllideb frys ar gyfer y 24 mis dilynol;
- iv. Goruchwyllo adolygiad o ofynion staffio'r elusen ac yna ymgynghoriad staff a arweiniodd at ddiswyddiadau sylweddol ym mis Hydref 2020.

Drwy gydol y Pandemig, mae'r Urdd wedi ymrwmo i barhau i gyflawni ei hamcanion elusennol yn ogystal â chanolbwyntio ar sicrhau diogelwch a lles ei staff a'i haelodau. Mae'r Urdd wedi addasu ei gwasanaethau a'i darpariaeth yn llwyddiannus yn ystod y cyfnodau clo – gan ddarparu gwasanaethau yn gynyddol ar-lein. Mewn ymateb i ohirio Eisteddfod yr Urdd ym mis Mai 2020, cymerwyd y cam arloesol i gynnal yr Ŵyl yn rhithiol, sef Eisteddfod T. Mewn partneriaeth â rhanddeiliaid allweddol, S4C ac Avanti, arweiniodd hyn at wythnos o gystadlu digidol hynod boblogaidd a llwyddiannus a ddarlledwyd o Ganolfan yr Urdd ym Mae Caerdydd.

Cynhaliwyd rhaglen brentisiaeth hynod lwyddiannus yr Urdd ar gapasiti llawn yn ystod y pandemig, gan sicrhau bod holl brentisiaid yr elusen yn medru cwblhau eu hyfforddiant. Wrth i gyfyngiadau gael eu llacio, roedd yr Adran Chwaraeon hefyd yn medru ailsefydlu gwasanaethau Chwaraeon Cymunedol wyneb yn wyneb rhwng mis Medi a mis Tachwedd 2020.

Ad-drefnwyd strategaeth partneriaethau Rhyngwladol yr Urdd hefyd a chynhaliwyd prosiectau rhithiol llwyddiannus ym mis Tachwedd 2020 gyda phartneriaid yn Alabama, UDA ac ym mis Ionawr 2021 rhwng yr Urdd a TG Lurgan yn Iwerddon.

Mae gwersylloedd yr Urdd hefyd wedi arallgyfeirio, gan gynnig mwy o wasanaethau allgymorth o'u canolfannau yn Llangrannog a Glan-Ilyn, sydd wedi medru cynnal cyrsiau preswyl am gyfnodau cyfyngedig iawn yn unig ers mis Mawrth 2020.

Polisi ac amcanion buddsoddi

Rheolir pwerau buddsoddi'r Ymddiriedolwyr gan y Memorandwm ac Erthyglau Cymdeithasiad. Mae'r ymddiriedolwyr wedi penderfynu ar bolisi o fuddsoddi arian mewn cyfuniad o stoc y Llywodraeth, cyfranddaliadau rhestredig ac unedau buddsoddi arbenigol i elusennau, er mwyn cwrrd â'u gofynion i gynhyrchu incwm a thifant cyfalaf yn ogystal â buddsoddi'n foeseol. Mae'r Ymddiriedolwyr yn parhau i fonitro perfformiad yn ofalus, gyda'r Pwyllgor Gweithredol Argyfwng hefyd yn adolygu perfformiad buddsoddiadau ar ôl diwedd y cyfnod adrodd er mwyn monitro'n ofalus unrhyw effaith gaiff y pandemig ar fuddsoddiadau'r elusen.

Cwmni Urdd Gobaith Cymru

Adroddiad yr Ymddiriedolwyr am y flwyddyn yn diwedd 31 Mawrth 2020

Polisi cronfeydd

Mae'r Ymddiriedolwyr wedi sefydlu polisi lle dylai cronfeydd cyffredinol fod gwerth oddeutu 6 mis o wariant cyffredinol. Ar y lefel hwn, teimlai'r Ymddiriedolwyr bydd y gallai'r elusen barhau i weithredu mewn achos o ddiffyg incwm sylweddol. Byddai'n rhaid ystyried sut i newid y gweithgareddau neu gynyddu'r incwm mewn achos o'r fath. Er bod y cronfeydd rhydd o £5,201,830 (2019: £6,071,337) yn dangos bod y targed a bennir yn y cynllun corfforaethol o fewn cyrraedd, nid yw hyn yn ystyried y ffaith bod yr Urdd eisoes wedi neilltuo £3m o gronfeydd wrth gefn tuag at gostau cyfalaf sylweddol o ail-ddatblygu gwersylloedd Llangrannog a Glan-Llyn.

Tra bod y strategaeth hir-dymor o gynyddu cronfeydd rhydd drwy greu gweddill blynyddol ar weithgareddau yn parhau i'r dyfodol, disgwylir i bandemig Covid-19 a arweiniodd at gyfnod clo cenedlaethol yn wythnosau olaf y cyfnod adrodd gael effaith sylweddol ar sefyllfa arian wrth gefn yr elusen yn y dyfodol.

Wedi diwedd y cyfnod adrodd, mae trafodaethau gyda Llywodraeth Cymru wedi arwain at sicrhau cyllid grant cyfalaf pellach i'r elusen a fydd yn galluogi'r Urdd i ail-ddyrannu rhan o'i chronfeydd rhydd i leddfu effaith diffyg refeniw yn ystod 2020/21, yn ogystal â chynnydd yn ei grant refeniw gan Lywodraeth Cymru ym mis Mawrth 2021.

Roedd yna £930,994 (2019: £1,944,434) mewn cronfeydd cyfyngedig ar ddiwedd y flwyddyn. Mae'r rhan fwyaf o'r balans ar ddiwedd y flwyddyn yn cynnwys cyllid Grant Cyfyngedig o £93,000 ynghyd â Chyllid Grant Cyfalaf o £825,954 a dderbyniwyd i gefnogi'r datblygiadau yn Llangrannog a Glan-Llyn.

Roedd yna £221,249 (2019: £268,870) mewn Cronfeydd gwaddol.

Polisiau ac amcanion rheolaeth risg a rheolaeth ariannol

Mae bwrdd yr Ymddiriedolwyr wedi adolygu'r risgiau sylweddol hynny lle mae'r elusen yn agored, a sefydlu systemau i leddfu'r risgiau hynny. Paratowyd adroddiadau yn rheolaidd er mwyn sicrhau bod y camau priodol yn bodoli i leihau'r risgiau. Lleihawyd risgiau mewnol drwy weithredu trefniadau awdurdodi trafodaeth ariannol a phrosiectau, ac er mwyn sicrhau ansawdd cyson am holl weithgareddau'r elusen. Adolygwyd y trefniadau yma yn gyfnodol i sicrhau eu bod yn dal i gwrdd â gofynion yr elusen.

Busnes Gweithredol

Mae'r Ymddiriedolwyr wedi asesu priodoldeb y sail busnes gweithredol ('going concern') drwy fodelu cyllideb ac ariannol diwygiedig ar gyfer y cyfnod hyd at fis Mawrth 2022 ac maent yn fodlon eu bod yn parhau i fod yn briodol i ddefnyddio'r sail busnes gweithredol o baratoi'r datganiadau ariannol ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben 31 Mawrth 2020. Gweler Polisiau Cyfrifo, Nodyn 1 i'r Datganiadau Ariannol.

Datblygiadau'r dyfodol

Amlinellir gynlluniau'r Urdd yn ei Gynllun Corfforaethol. Mae'r Cynllun presennol yn ei le am y cyfnod 2019-2022. Y prif flaenoriaethau a nodir yn y cynllun yw:

- SICRHAU cyfle, trwy gyfrwng yr iaith Gymraeg, i holl ieuenctid Cymru ddatblygu'n unigolion cyflawn; a'u galluogi i chwarae rhan adeiladol yn y gymdeithas, gan feithrin sgiliau personol a chymdeithasol.
- ANNOG
 - i ddefnyddio'r Gymraeg
 - i fod yn rhan o weithgareddau'r Urdd
- DATHLU
 - llwyddiant plant a phobl ifanc
 - natur unigryw'r Urdd
- ARLOESI
 - creu cyfleoedd newydd i'n haelodau
 - bod y gorau yn y maes

Cwmni Urdd Gobaith Cymru

Adroddiad yr Ymddiriedolwyr am y flwyddyn yn diwedd 31 Mawrth 2020

Datblygiadau'r dyfodol – parhad

Blaenoriaethau 2019-22:

- I agor ein drysau i fwy o blant a phobl ifanc i gael mynediad at ddarpariaeth o ansawdd ac i ddefnyddio'r Gymraeg mewn awyrgylch positif a chymdeithasol.
- Datblygu apêl Eisteddfod yr Urdd i'n haelodau ac i'n hymwelwyr.
- Ymestyn arlwy a chyrraethiad cystadlaethau chwaraeon cenedlaethol yr Urdd.
- Sefydlu model gwaith ieuenctid cyfrwng Gymraeg cenedlaethol ar draws Cymru.
- Buddsoddi yn y 3 gwersyll er mwyn cynnig y profiadau gorau.
- Ymestyn cyrraethiad ein gwasanaethau awyr agored ar draws Cymru.
- Darparu cyfleoedd prentisiaethau cyfrwng Gymraeg i bobl ifanc ar draws Cymru.
- Anelu at gyrhaethiad byd eang ar gyfer Neges Heddwch ac Ewyllys Da yr Urdd.
- Cynnig cyfleoedd a phrofiadau rhyngwladol i aelodau'r Urdd.
- Sefydlu system ddata sy'n cryfhau ein dulliau cyfathrebu gyda'n haelodau a phartneriaid.
- Creu arlwy celfyddydol i'n haelodau yn eu cymunedau.
- Dathlu canmlwyddiant yr Urdd 2022 drwy gydnabod y gorffennol ac arloesi at y dyfodol.
- Datblygu Pentre' Ifan Sir Benfro, yn bedwerydd Gwersyll yr Urdd.

Yn ogystal â'r uchod, bydd yr Urdd yn manteisio ar gyfleoedd i ddatblygu prosiectau sydd yn cyd-fynd â'i nod a'i amcanion, ac yn ymdrechu i gynyddu'r gyllideb sydd ar gael i'w gweithredu.

Dechreuwyd gwaith ail-ddatblygu sylweddol canolfannau Glanllyn a Llangrannog yn ystod 2019/20 a byddant yn parhau tan yn gynnar yn 2022. Er bod yr Urdd yn wreiddiol wedi neilltuo £3m o gronfeydd cyfalaf wrth gefn tuag at gostau'r prosiectau, mae lefel y cyllid grant a sicrhawyd wedi cynyddu ers hynny, a fydd yn lleihau dyraniad cronfeydd yr Urdd ei hun. Rhagwelir y bydd y model ariannu yn parhau i gynnwys benthychiad masnachol.

STRWYTHUR, LLYWODRAETHU A RHEOLAETH

Trefn Lywodraethol

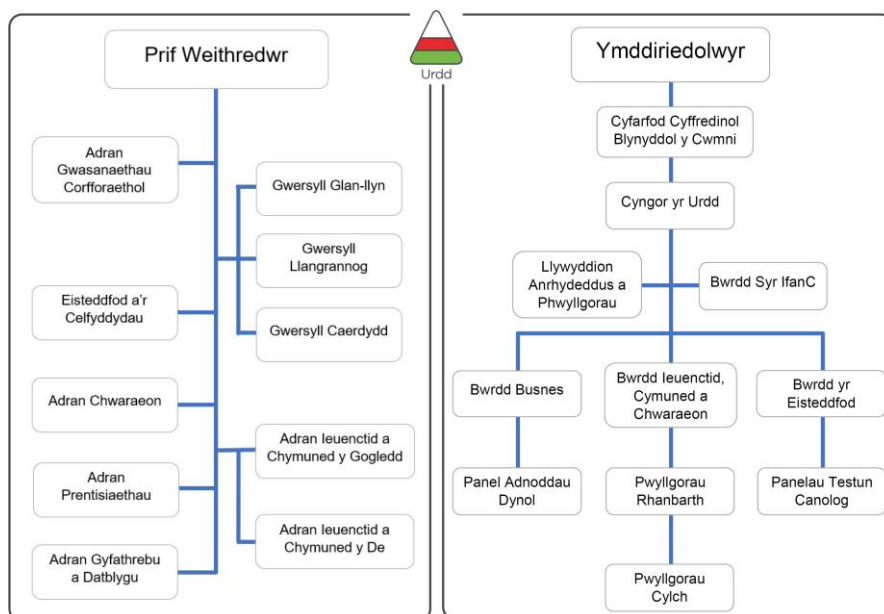
Rheolir yr elusen gan ei dogfen llywodraethu, y Memorandwm ac Erthyglau Cymdeithasu, ac fe'i hystyrir yn Gwmni cyfyngedig, wedi ei gyfyngu trwy warrant, fel y'i diffinnir gan Ddeddf Cwmnïau 2006.

Cyfansoddiad yr Elusen

Mae Cwmni Urdd Gobaith Cymru yn elusen gofrestredig ac yn gwmni cyfyngedig drwy warant. Ymgorfforwyd yr Urdd ar 8 Mawrth 1932. Sefydlwyd o dan Femorandwm sy'n datgan amcanion a phwerau'r Cwmni a reolwyd gan Erthyglau Cymdeithasiad.

Cred yr Ymddiriedolwyr yw bod yr elusen yn Endid Budd Cyhoeddus a'i fod yn cwrdd â'r anghenion a osodwyd yn adran 4 o'r Ddeddf Elusennau 2011.

Strwythur Sefydliadol

Cwmni Urdd Gobaith Cymru

Adroddiad yr Ymddiriedolwyr am y flwyddyn yn diwedd 31 Mawrth 2020

Strwythur - parhad

Yn ystod y cyfnod adrodd, rheolwyd yr Urdd o ddydd i ddydd gan Brif Weithredwr gyda chefnogaeth naw pennaeth adrannol. Ers diwedd y cyfnod adrodd, mae Rhanbarthau Ieuenctid a Chymuned y de a'r gogledd wedi uno at ddibenion rheoli, gan arwain at wyth pennaeth adrannol yn adrodd i'r Prif Weithredwr.

Cynhelir cyfarfod o'r cyngor ddwywaith y flwyddyn yn ogystal â chyfarfodydd Ymddiriedolwyr, byrddau, pwyllgorau a phanelau. Mae'r Urdd fel mudiad yn hynod ddolchgar i'r lluo o unigolion sydd yn gwirfoddoli i gefnogi'r holl rwydwaith yma.

Nodir aelodau bwrdd yr Ymddiriedolwyr (sydd hefyd yn gyfarwyddwyr yr elusen at ddiben deddfwriaeth cwmni) a wasanaethodd yn ystod y flwyddyn ac ar ddyddiad yr adroddiad yma ar dudalen 12.

Yn ystod y cyfnod adrodd, bu'r canlynol yn Llywyddion Anrhydeddus yr elusen:

- Mr P Edwards
- Mr R Roberts
- Mr W Melville Jones
- Mr S ab Edwards
- Ms R Lewis

Gyda thristwch mawr mae'r Ymddiriedolwyr yn adrodd bu farw Prys Edwards ym mis Mawrth 2020 a Bob Roberts ym mis Ebrill 2020.

Yn fab i sylfaenydd yr Urdd, Syr Ifan ab Owen Edwards, bu Prys yn Llywydd ar yr Urdd, cyn dod yn un o Ymddiriedolwr cyntaf y Mudiad yn y 1990au ac yna'n Llywydd Anrhydeddus yn 2016. Buodd Bob yn Drysorydd ac yn Gadeirydd ar yr Urdd cyn dod yn Ymddiriedolwr yn 1997 ac yna'n Llywydd Anrhydeddus yn 2018. Hoffai Bwrdd yr Ymddiriedolwyr gydnabod ymroddiad ac arweiniad Prys a Bob, ynghyd â'u teyrngarwch brwd i'r Urdd trwy gydol eu bywydau.

Llywydd yr Urdd yn ystod y cyfnod adrodd oedd Ethan Williams o Bontypridd. Ym mis Ionawr 2021 olynwyd Ethan gan Mared Edwards o Sir Fôn.

Dirprwyo

Mae'r Ymddiriedolwyr yn dirprwyo rheolaeth dydd i ddydd yr elusen i'r Prif Weithredwr, a'r Uwch Dîm Rheoli, a oedd yn cynnwys yn ystod y cyfnod adrodd:

• Siân Lewis	Prif Weithredwr
• Hywel Williams	Cyfarwyddwr Cyllid a Thechnoleg Gwybodaeth
• Lowri Jones	Cyfarwyddwr Gwersyll Llangrannog
• Huw Antur	Cyfarwyddwr Gwersyll Glan-llyn
• Gary Lewis	Cyfarwyddwr Chwaraeon a Phrentisiaethau
• Aled Siôn	Cyfarwyddwr Eisteddfod a'r Celfyddydau
• Mali Thomas	Cyfarwyddwr Cyfathrebu a Datblygu
• Siân Rogers	Cyfarwyddwr Ieuenctid a Chymunedau, Gogledd
• David Bryer	Cyfarwyddwr Ieuenctid a Chymunedau, De
• Ceren Roberts	Pennaeth Gwersyll Caerdydd

Mae'r Ymddiriedolwyr yn derbyn cyngor gan Gynghorwyr Cyfreithiol ac Archwilwyr yr elusen yn ogystal â'r Panel Adnoddau Dynol sy'n cynnwys arbenigwyr ac ymarferwyr o'r diwydiant.

Hyfforddiant ac Anwytho Ymddiriedolwyr Newydd

Pan benodir Ymddiriedolwyr newydd, cynigir gwybodaeth iddynt am eu dyletswyddau a'u cyfrifoldebau ac mae'r Urdd yn mabwysiadu ei weithdrefn anwytho arferol ar gyfer penodi aelodau newydd o staff. Mae hyn yn cynnwys hyfforddiant ar weithdrefnau a pholisïau'r Urdd. Gwneir asesiad o anghenion hyfforddi a chynigir hyfforddiant penodol i Ymddiriedolwyr newydd ar eu dyletswyddau a'u cyfrifoldebau.

Recriwtio a Phenodi Ymddiriedolwyr Newydd

Mae Urdd Gobaith Cymru yn recriwtio ac yn penodi Ymddiriedolwyr newydd yn unol â'i Erthyglau Cymdeithasu, sy'n nodi y bydd yr Elusen, drwy benderfyniad yn y Cyfarfod Cyffredinol Blyneddol, yn:

- Penodi person sydd wedi cytuno i gael ei enwebu'n Ymddiriedolwr
- Ail-benodi Ymddiriedolwr presennol unwaith y bydd eu tymor tair blynedd wedi'i gwblhau

Cwmni Urdd Gobaith Cymru

Adroddiad yr Ymddiriedolwyr am y flwyddyn yn diwedd 31 Mawrth 2020

Recriwtio a Phenodi Ymddiriedolwyr Newydd - parhad

Mae bwrdd presennol yr Ymddiriedolwyr yn asesu ac yn nodi o bryd i'w gilydd y meysydd hynny lle byddai'r elusen yn elwa o benodi Ymddiriedolwyr newydd sydd â sgiliau neu gefndiroedd penodol. Gallai'r rhain fod yn gymwysterau proffesiynol, profiad mewn meysydd neu ddiwydiannau sy'n berthnasol i weithrediadau a dyheadau'r elusen.

Yn y broses hon mae'r Bwrdd yn cael cyngor gan amrywiaeth o rhanddeiliaid yr elusen, ac ar ôl hynny gofynnir i unigolion wneud cais am seddi gwag ar Fwrdd yr Ymddiriedolwyr. Yn ogystal, er mwyn sicrhau tryloywder, cyn y Cyfarfod Cyffredinol Blynnyddol, rhoddir rhybudd y gall aelodau enwebu unigolion i'w hystyried yn Ymddiriedolwyr. Os bydd mwy o ymgeiswyr nag sydd o seddi gwag ar y bwrdd, mabwysiadir gweithdrefn bleidleisio.

Penodir Ymddiriedolwyr newydd am gyfnod cychwynnol o 3 blynedd, gyda'r opsiwn o ymestyn eu tymor, ar ôl eu hail-ethol, am 3 blynedd arall.

Adroddiad ar Gyflogau a Thâl

Cychwynnwyd adolygiad o'r broses raddio ar gyfer rolau newydd yn yr Urdd yn 2019, gan gydnabod cyfrifoldebau a dyletswyddau staff a'u halinio'n briodol â'r lefelau cyflog addas ar gyfer swyddi. Cynhaliwyd ymarfer meincnodi fel rhan o'r broses hon, gan ganiatáu cymharu cyflogau rolau tebyg o fewn sefydliadau eraill o natur a maint tebyg.

Mae lle o fewn yr Urdd i wneud cais am ailraddio pe bai newid sylweddol o fewn cwmmpas dyletswyddau a chyfrifoldebau'r rôl. Bydd yr adran Adnoddau Dynol yn ystyried disgrifiad swydd wedi'i ddiweddarau sy'n adlewyrchu'r newidiadau, a chynhelir 2 asesiad annibynnol o'r rôl gan ddefnyddio'r offeryn gwerthuso swyddi a ddewiswyd gan yr Urdd ('*HR Inform*' ar hyn o bryd).

Yn yr un modd â chreu unrhyw rôl, cynhelir ymarfer meincnodi allanol hefyd i sicrhau asesiad teg a phriodol o gyflog ar gyfer y rôl.

Cynhelir adolygiad llawn o'r holl rolau ar draws yr Urdd yn ystod 2020/21, a fydd yn arwain at ddatblygu a gweithredu strwythur cyflog a graddio newydd a diwygiedig. Bydd hyn yn cael ei wneud gan ein hadran Adnoddau Dynol gyda chymorth ac arweiniad ymarferwyr Adnoddau Dynol allanol. Mae hyn yn unol â'n hymrwymiad i sicrhau bod ein cyfraddau cyflog yn deg ac yn gystadleuol, gan sicrhau ein bod yn gallu denu ymgeiswyr o'r safon angenrheidiol ar gyfer ein swyddi gwag.

Bob blwyddyn, mae Bwrdd yr Ymddiriedolwyr yn asesu'r cyflogau a delir i staff ac yn ystyried, ac ar ba lefel, y gellir defnyddio cynnydd mewn costau byw mewn cyflogau ar gyfer y flwyddyn ariannol ganlynol. Gwneir hyn ochr yn ochr â rhagolygon o sefyllfa ariannol y sefydliad, cyllidebau arfaethedig ac mewn ymgynghoriad â'r Panel Adnoddau Dynol a'r Fforwm Staff. Wrth lunio ei gyngor i'r Ymddiriedolwyr, bydd y Panel Adnoddau Dynol yn defnyddio tystiolaeth feincnodi o rolau tebyg mewn sefydliadau trydydd sector tebyg yn ogystal â sefydliadau eraill yn y sector cyhoeddus, yn ogystal â chael gwybod am fesurau economaidd fel RPI a dyfarniadau cyflog mewn sefydliadau tebyg.

Mae'r Urdd wedi ymrwymo i fod yn gyflogwr Cyflog Byw, gan sicrhau bod ei chyflogau cychwynnol yn unol â chyfradd gyflog argymhellir gan y Sefydliad Cyflog Byw ('*Living Wage Foundation*'), (nid yw hyn yn cynnwys prentisiaid ar hyn o bryd).

Amrywiaeth a Chynnwys Staff

Mae gan Urdd Gobaith Cymru ystod o bolisiau sy'n adlewyrchu deddfwriaeth gyfredol ac sy'n anelu at sicrhau bod ei staff yn cael eu cadw a'u cymell. Caiff y polisiau hyn eu hadolygu'n rheolaidd a chânt eu gwirio ar gydraddoldeb cyn eu gweithredu. Mae'r elusen wedi ymrwymo i gyfle cyfartal yn ein harferion cyflogaeth. Yn benodol, nod yr Urdd yw sicrhau nad oes unrhyw gyflogai posibl neu wirioneddol yn cael triniaeth fwy neu lai ffafriol ar sail oedran, anabledd, tarddiad ethnig neu genedlaethol, rhyw, statws priodasol neu statws rhiant, cenedligrwydd, cred wleidyddol, hil, crefydd, neu gyfeiriadedd rhywiol. Adlewyrchir hyn yn ein polisi cydraddoldeb ac amrywiaeth.

Mae ein system Adnoddau Dynol, *Safle Staff*, yn lle diogel i staff rannu manylion personol mewn perthynas â data cyfle cyfartal. Rydym yn bwriadu lansio ymgyrch yn gofyn i staff fewngofnodi a sicrhau bod eu manylion yn gyfoes, yn gywir ac mor gyflawn â phosibl i'n cynorthwyo i sicrhau bod gennym well dealltwriaeth o ddata ein gweithlu. Ni allwn fynnu bod staff yn cwblhau'r data hwn, fodd bynnag drwy eu hannog i wneud hynny gallwn sicrhau ein bod yn darparu'r cymorth gorau posibl i bob cyflogai a byddwn yn gallu adrodd yn fwy cywir ar ein hamrywiaeth staff. Yr ydym yn gwbl ymwybodol y gallem gael gweithlu llawer mwy amrywiol a chynrychioliadol. Felly, rydym yn rhoi dulliau newydd ar waith o ran sut rydym yn recriwtio er mwyn ein cynorthwyo i ddenu rhwydwaith mwy amrywiol o ymgeiswyr. Byddwn yn parhau i fod yn wylidwrs yn y maes hwn.

Mae cyfathrebu yn allweddol ym mhob un o'n gweithgareddau ac mae sicrhau bod staff yn cael eu diweddarau ac yn ymwybodol o ddatblygiadau ar draws y sefydliad yn hanfodol. Rydym yn defnyddio nifer o adnoddau i sicrhau bod hyn yn effeithiol fel ein diweddiadau rheolaidd drwy '*Y Ddolen*', llwyfannau adrannol amrywiol ar ein rhwydwaith Timau a'n system Adnoddau Dynol *Safle Staff* lle gellir postio cyhoeddiadau a rhannu polisiau a dogfennau newydd. Mae hefyd yn hanfodol i staff dderbyn diweddiadau rheolaidd gan y Prif Weithredwr, sydd wedi bod yn adnodd hanfodol wedi diwedd y cyfnod adrodd o ystyried yr heriau y mae'r Urdd a'r gymdeithas ehangach wedi'u hwynebu.

Cwmni Urdd Gobaith Cymru

Adroddiad yr Ymddiriedolwyr am y flwyddyn yn diwedd 31 Mawrth 2020

Amrywiaeth a Chynnwys Staff - parhad

Mae'r gadwyn gyfathrebu o fewn yr Urdd yn galluogi i wybodaeth gael ei lledaenu i lawr o'r brig drwy gydol y strwythur staffio – o Gyfarfodydd Bwrdd yr Ymddiriedolwyr, i'r Uwch Dîm Rheoli, i Reolwyr a Staff adrannol. Mae'r Uwch Dîm Rheoli yn cyfarfod yn rheolaidd i drafod unrhyw newidiadau, datblygiadau a materion a wynebwr gan y sefydliad a rhoddir gwybod i'r staff am unrhyw ffactorau pwysig sy'n effeithio ar yr elusen gyfan a'u hadrannau a'u rolau hwythau yn benodol.

Mae gan yr Urdd grŵp Fforwm Staff gweithgar sy'n ceisio dwyn ynghyd leisiau o bob rhan o'r sefydliad i helpu i ddatblygu a hyrwyddo ymgysylltiad staff ac i addysgu, hysbysu a gweithredu mentrau sydd o fudd i weithwyr a'r sefydliad. Caiff materion a godir gan y grŵp hwn eu trafod a'u bwydo'n ôl i'r Uwch Dîm Rheoli. Un o ganlyniadau diweddar mwyaf effeithiol trafodaethau o'r fath oedd ailstrwythuro arfaethedig i'r adran Ieuenctid a Chymuned. Nodwyd bod llawer o'r staff yn pryderu am lwyth gwaith, oriau gwaith, ehangder y dyletswyddau a oedd wedi arwain fwyfwy at sefyllfaoedd o straen a phryder. Roedd llawer o'r staff yn teimlo eu bod yn gweithio ac yn cael eu talu'n isel, gan effeithio ar eu perfformiad a'u boddhad swydd. Ar ôl cynnal adolygiad allanol o strwythur a darpariaeth gwasanaeth yr adran, ac o ystyried y pryderon a godwyd, penderfynwyd ailstrwythuro'r adran.

Yn ystod y cyfnod ymgynghori dilynol yn 2019/20, penodwyd grŵp dirprwy, a ddewiswyd gan y gweithlu, i weithredu fel Cynrychiolwyr Staff drwy gydol y broses. Profodd hyn yn adnodd buddiol i'r tîm rheoli a'r staff gan eu cynorthwyo i sicrhau bod proses newid anodd yn cael ei rheoli'n sensitif gyda chydweithrediad, cyfathrebu a mewnbwn llawn gan bob parti.

Ymhlith y paneli arbenigol y mae'r Ymddiriedolwyr yn dirprwy rhywfaint o gyfrifoldeb iddynt mae'r Panel Adnoddau Dynol sy'n cynnwys ymarferydd Adnoddau Dynol profiadol ac arbenigwr ar y gyfraith, gan sicrhau bod cyngor yn cael ei ddarparu a bod penderfyniadau'n cael eu gwneud gyda budd eu profiad, eu cyfeiriad a'u harweiniad.

Yr Amgylchedd

Mae Cwmni Urdd Gobaith Cymru wedi ymrwymo i sicrhau gwelliannau parhaus i'w weithdrefnau a'i ddefnydd o adnoddau, er mwyn lleihau ei ôl troed carbon. Mae'r Urdd yn cydnabod yr Argyfwng Hinsawdd a'i nod yw gosod targed i fod yn sefydliad carbon niwtral.

Datblygu cynaliadwy yw hanfod Deddf Cenedlaethau'r Dyfodol a nod yr Urdd yw gwella lles amgylcheddol Cymru drwy gymhwyso a gweithredu ei pholisi amgylcheddol.

Adroddiad Syml ar Ynni a Charbon (SECR)

Dan rheoliadau SECR mae'r Urdd yn sefydliad 'mawr heb ei ddyfynni' ac felly mae'n ofynnol i adrodd yn flynyddol ar allyriadau nwyon tŷ gwydr yn deillio o Trydan, Nwy a Thrafnidiaeth Gwmpas 1 a 2. Gan taw'r flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Mawrth 2020 yw'r flwyddyn adrodd gyntaf, nid oes data allyriadau o flynyddoedd blaenorol ar gael fel cymhariaeth.

Methodoleg

Y cyfnod adrodd yw'r flwyddyn ariannol ddiweddaraf 1 Ebrill 2019 hyd 31 Mawrth 2020. Lluniwyd yr adroddiad hwn yn unol â 'Canllawiau Adrodd Amgylcheddol: Cynnwys canllawiau symlach ar adrodd ar ynni a charbon' y BEIS Mawrth 2019, a methodoleg yr EMA ar gyfer Adrodd SECR. Mae'r holl allyriadau mesuredig o weithgareddau y mae gan y sefydliad reolaeth ariannol drostynt wedi'u cynnwys fel sy'n ofynnol o dan Reoliadau Cwmnïau (Adroddiad Cyfarwyddwyr) a Phartneriaethau Atebolrwydd Cyfyngedig (Adroddiad Ynni a Charbon) 2018, oni nodir yn wahanol. Cyfrifwyd y ffigurau carbon gan ddefnyddio ffactorau trosi carbon BEIS 2020 ar gyfer pob tanwydd. Dewiswyd mesur dwysedd trosiant er mwyn cymharu allyriadau â thwf y cwmni ac er cysondeb â busnesau tebyg ac adolygiad o sefyllfa'r farchnad.

Data Ôl Troed Carbon 2019-20:

Cwmpas	Disgrifiad	Tanwyddau Penodol	tCO2e
Cwmpas 1	Llosgi tanwydd ar safle a chludiant	Ar y safle: Nwy Naturiol Cludiant: Petrol, Disel,	571
Cwmpas 2	Ynni a brynwyd	Trydan	207
Cyfanswm			778
Cymhareb Dwysedd	tCO2e / £1m Turnover		65.1
Defnydd Ynni	Cyfanswm kWh a ddefnyddiwyd	Trydan, Nwy Naturiol, Olew Nwy, Petrol, Disel, Tanwydd cerbyd anhysbys (ac eithrio lle adroddir trafndiaeth mewn milltiroedd)	3,543,936

Cwmni Urdd Gobaith Cymru

Adroddiad yr Ymddiriedolwyr am y flwyddyn yn diwedd 31 Mawrth 2020

ADRAN 172 - DATGANIAD YR YMDDIRIEDOLWYR

Mae'r Cyfarwyddwyr yn deall eu cyfrifoldebau i hyrwyddo llwyddiant y Cwmni ac maent yn ymwybodol o'u dyletswydd o dan a.172 o Ddeddf Cwmnïau 2006 i weithredu yn y ffordd y maent yn ystyried, yn ddidwyll, fyddai fwyaf tebygol o hyrwyddo llwyddiant y Cwmni er budd ei aelodau yn ei gyfarwydd ac, wrth wneud hynny, gan roi sylw i (ymhlith materion eraill) :

- Canlyniadau tebygol unrhyw benderfyniad yn y tymor hir
- Buddiannau gweithwyr y Cwmni
- Yr angen i feithrin perthynas fusnes y Cwmni â'i chyflenwyr, cwsmeriaid ac eraill
- Effaith gweithrediadau'r Cwmni ar y gymuned a'r amgylchedd
- Dymunoldeb y Cwmni i gynnal enw da am safonau uchel o ymddygiad busnes
- Yr angen i weithredu'n deg fel rhwng aelodau'r Cwmni, (y "materion a.172(1)")

Canlyniadau Tebygol unrhyw Benderfyniadau yn y Tymor Hir

Mae'r Bwrdd yn parhau i gofio y gall ei benderfyniadau strategol fod â goblygiadau hirdymor i'r busnes a'i rhanddeiliaid, ac asesir y goblygiadau hyn yn ofalus.

Yn ystod y flwyddyn, wrth gymeradwyo cyllideb yr Urdd fe roddodd Bwrdd yr Ymddiriedolwyr sylw i'r canlynol:

- buddsoddiad cyfalafol yn y gwersylloedd i uwchraddio a gwella cyfleusterau
- buddsoddi mewn system gwybodaeth reoli diogel a chadarn ar gyfer data cofrestru aelodaeth a gweithgaredd
- buddsoddi i sefydlu Adran Brentisiaethau i ddarparu hyfforddiant a chymwysterau Cymraeg i bobl ifanc

Buddiannau Gweithwyr y Cwmni

Mae gwella ymgysylltiad gweithwyr yn rhan annatod o ddiwylliant yr Urdd. Mae uwch reolwyr yn cymryd rhan weithredol mewn ymgysylltu â staff drwy gyfathrebiadau wyneb yn wyneb ac electronig wythnosol. Mae'r cyfarfodydd hyn yn rhoi'r wybodaeth ddiweddaraf i staff am ddatblygiadau busnes ac yn rhoi cyfle i godi cwestiynau ac ateb cwestiynau'n uniongyrchol.

Mae'r Ymddiriedolwyr yn derbyn diweddariadau rheolaidd ar faterion gweithwyr gan y Prif Weithredwr, sy'n mynychu cyfarfodydd Bwrdd yr Ymddiriedolwyr. Mae Panel Adnoddau Dynol yr Urdd yn rhoi cymorth, cyngor ac arbenigedd i'r Adran Adnoddau Dynol ac yn gwneud argymhellion ar faterion sy'n effeithio ar staff, gan gynnwys cydnabyddiaeth ariannol, i Fwrdd yr Ymddiriedolwyr. Mae aelodaeth y Panel Adnoddau Dynol yn cynnwys ymarferwyr adnoddau dynol proffesiynol annibynnol. Mae cadeirydd y Panel Adnoddau Dynol yn rhoi goruchwyliaeth a chynghor i'r Bwrdd Ymddiriedolwyr ar ymgysylltu â chyflageion ac yn mynychu cyfarfodydd y Bwrdd yn ogystal â chyfarfodydd y Pwyllgor Gweithredol Argyfwng a sefydlwyd mewn ymateb i bandemig Covid-19.

Mae hyn yn cynnwys:

- Cynnwys yr Ymddiriedolwyr yn yr adolygiad strwythurol annibynnol o'r Adran Ieuenctid a Chymuned yn 2019. Roedd hyn yn cynnwys cymryd barn staff, rhanddeiliaid ac aelodau wrth ystyried y ffordd orau o fynd i'r afael â'r materion staff a godwyd er budd hirdymor gweithlu'r Urdd.
- Rhannu cylchlythyr electronig 6 misol gyda'r holl staff i roi'r wybodaeth ddiweddaraf am gynnydd a datblygiad strategol o fewn y sefydliad.

Ymgysylltu â Rhanddeiliaid

Mae'r Ymddiriedolwyr yn cydnabod bodolaeth nifer o rhanddeiliaid mewnol allweddol yr Elusen (aelodau a gwirfoddolwyr yr Urdd) a rhanddeiliaid allanol (y cyhoedd, partneriaid cyflenwi, cyllidwyr, awdurdodau lleol, Llywodraeth Cymru, cyflenwyr, cwsmeriaid a noddwyr).

Mae'r Ymddiriedolwyr yn parhau i fod yn ymrwymedig i ymgysylltu'n effeithiol â'r holl rhanddeiliaid ac maent yn ymwybodol bod llwyddiant yr Urdd yn dibynnu ar ei allu i ymgysylltu'n effeithiol, cydweithio'n adeiladol ac ystyried barn rhanddeiliaid. Mae'r Ymddiriedolwyr yn ystyried ac yn trafod gwybodaeth o bob rhan o'r sefydliad er mwyn deall effaith gweithrediadau'r Urdd a diddordebau a barn ein rhanddeiliaid allweddol. Mae'r Ymddiriedolwyr hefyd yn adolygu perfformiad ariannol a gweithredol, yn ogystal â gwybodaeth sy'n cwmpasu meysydd fel risgiau allweddol, cydymffurfiaeth gyfreithiol a rheoleiddiol.

Darperir y wybodaeth hon i'r Ymddiriedolwyr drwy adroddiadau rheolaidd a ddosbarthwyd cyn pob cyfarfod o Fwrdd yr Ymddiriedolwyr a thrwy gyflwyniadau wyneb yn wyneb gan uwch reolwyr a staff eraill pan fo'n briodol

Mae strwythur Llywodraethu'r Urdd yn allweddol i ymgysylltu â rhanddeiliaid. Mae Pwyllgorau a Byrddau Rhanbarth yn eistedd yn rheolaidd yn ystod y flwyddyn. Mae'r rhain yn cynnwys gwirfoddolwyr, aelodau a rhanddeiliaid a phartneriaid eraill yn ogystal â dirprwyaeth o Ymddiriedolwyr a staff ac maent yn rhoi barn, adborth ac arweiniad i'r Ymddiriedolwyr gan roi cyfleoedd i Ymddiriedolwyr ymgysylltu'n uniongyrchol ag aelodau a gwirfoddolwyr.

Cwmni Urdd Gobaith Cymru

Adroddiad yr Ymddiriedolwyr am y flwyddyn yn diwedd 31 Mawrth 2020

Ymgysylltu â Rhanddeiliaid - parhad

Sefydlwyd y Byrddau presennol i ystyried materion sy'n effeithio ar:

- Busnes
- Ieuenctid a Chymuned
- Chwaraeon
- Eisteddfod a'r Celfyddydau

Mae rhanddeiliaid yn derbyn diweddariad cylchlythyr rheolaidd gan y Prif Weithredwr.

Hyrwyddir y Cwmni i'r holl rhanddeiliaid drwy'r cyfryngau ac ymrwymadau cyhoeddus gan Gadeirydd yr Ymddiriedolwyr, Llywydd yr Urdd a'r Prif Weithredwr.

Mewn ymdrech i helpu sicrhau bod llais a buddiannau rhanddeiliaid yr Urdd yn cael eu hystyried yn briodol a bod Ymddiriedolwyr yn cael y cyfle gorau posibl i ymgysylltu'n weithredol ac yn gadarnhaol ag ystod lawn ei rhanddeiliaid, cymerwyd nifer o gamau ymarferol, gan gynnwys:

- Penodi 2 Ymddiriedolwr ifanc o dan 25 oed
- Datblygiad a mewnbwn gweithredol i Gynllun Corfforaethol 2019-2022
- Dechrau adolygiad o strwythurau llywodraethu presennol yr elusen gyda'r bwriad o foderneiddio ac adlewyrchu'n well anghenion ei haelodau
- Sefydlu Bwrdd Chwaraeon a Phrentisiaethau newydd
- Adolygiad o Fwrdd Ieuenctid Cenedlaethol yr Urdd a'i gysylltedd â Bwrdd yr Ymddiriedolwyr a'r Uwch Dîm Rheoli

Effaith Gweithrediadau'r Cwmni ar y Gymuned a'r Amgylchedd

Mae'r Ymddiriedolwyr wedi ymrwymo i gefnogi cymunedau ledled Cymru ond maent yn rhoi ystyriaeth arbennig i'r rhanbarthau hynny lle mae prif ganolfannau preswyl yr Urdd wedi'u lleoli, a chyfrifoldeb yr elusen fel cyflogwr lleol, cwsmer i fusnesau lleol yn ogystal â'i heffaith amgylcheddol yn yr ardaloedd hynny.

Mae'r Urdd wedi ymrwymo drwy ei pholisi amgylcheddol i leihau ei heffaith amgylcheddol drwy leihau ôl troed carbon ei weithgareddau a'r adnoddau naturiol y mae'n eu defnyddio. Mae hyn i'w gyflawni drwy ddatblygu a gweithredu arferion busnes da i reoli adnoddau'n fwy effeithlon drwy eu cylch bywyd.

Mae'r Urdd yn cefnogi cymunedau, trwy gyflogaeth leol a'r gadwyn gyflenwi leol. Mae'r Urdd yn cyfrannu'n arbennig at gydlyniant cymunedol drwy gyflwyno ystod o gyfleoedd i bobl ifanc a gwirfoddolwyr o'r cymunedau lleol ym mhrif ganolfannau cyflogaeth yr elusen ac o'u cwrdd.

Cynnal Enw Da am Safonau Ymddygiad Busnes Uchel

Mae'r Bwrdd yn ymfalchïo yn ei hanes hir o onestrwydd ac uniondeb yn ei drafodion busnes. Mae'n cydnabod pwysigrwydd gweithredu fframwaith llywodraethu corfforaethol cadarn. Mae Bwrdd yr Ymddiriedolwyr wrthi'n adolygu ei strwythurau llywodraethu ac yn bwriadu mabwysiadu strwythur llywodraethu cadarn wedi'i foderneiddio sy'n adlewyrchu graddfa darpariaeth, trosiant a lefelau staffio'r Elusen yn well.

Yr Angen i Weithredu'n Deg Rhwng Aelodau

Mae holl aelodau'r Bwrdd wedi cwblhau datganiad diddordeb ac archwiliad sgiliau. Mae hyn yn sicrhau bod eu profiad a'u gwybodaeth sgiliau yn cyd-fynd ag amcanion yr elusen.

Cwmni Urdd Gobaith Cymru

**Adroddiad yr Ymddiriedolwyr
am y flwyddyn yn diweddu 31 Mawrth 2020**

CYFEIRNODAU A MANYLION GWEINYDDOL

Rhif Cofrestredig y Cwmni
00263310 (Cymru a Lloegr)

Rhif Cofrestredig yr Elusen
524481

Swyddfa gofrestredig
Adran Ariannol
Gwersyll Yr Urdd Glan-Llyn
Llanuwchllyn
Y Bala
Gwynedd LL23 7ST

Ymddiriedolwyr
Ms E C Davies
Mr D Davies, Cadeirydd
Mr S A Edwards - ymddiswyddodd Tachwedd 2019
Mr T D Jones
Miss M R Lewis - ymddiswyddodd Tachwedd 2019
Mr G Morris
Mrs M Parry
Ms A Parry
Mr D Price
Mr R Tomos, Is-gadeirydd
Mr I A Walters
Miss N Haf
Miss S Ff Dafydd

Trysorydd yr Urdd yw Abigail Williams, ond nid yw wedi ei hapwyntio yn Ymddiriedolwr nac yn Gyfarwyddwr.

Ysgrifennydd y Cwmni
Ms A Parry

Archwilwyr
Ashmole & Co.
Cyfrifwyr Ardystiedig Siartredig ac Archwilwyr Cofrestredig
18 Stryd Fawr
Llanymddyfri
Sir Gaerfyrddin
SA20 0PU

Bancwyr
HSBC plc
19 Y Stryd Fawr
Aberystwyth
Ceredigion
SY23 1DE

Rheolwyr Buddsoddiadau
Canaccord Genuity Wealth Management
Anson House
1 Cae'r Llyn
Cyffordd Llandudno
Conwy
LL31 9LS

Prif Gyngorwyr Cyfreithiol
Hugh James
Two Central Square
Caerdydd
CF10 1FS

Cwmni Urdd Gobaith Cymru

Adroddiad yr Ymddiriedolwyr am y flwyddyn yn diwedd 31 Mawrth 2020

DATGANIAD O GYFRIFOLDEBAU'R YMDDIRIEDOLWYR

Yr Ymddiriedolwyr (sydd hefyd yn gyfarwyddwyr o Gwmni Urdd Gobaith Cymru at ddiben cyfraith cwmnïau) sydd yn gyfrifol am baratoi Adroddiad yr Ymddiriedolwyr a'r cyfrifon ariannol yn unol â deddfwriaeth cymwys a Safonau Cyfrifyddol y Deyrnas Unedig (Arfer Cyfrifyddol Derbyniol Cyffredinol y Deyrnas Unedig).

Mae cyfraith cwmnïau yn ei gwneud yn ofynnol i'r Ymddiriedolwyr baratoi datganiadau ariannol ar gyfer pob blwyddyn ariannol sy'n rhoi darlun cywir a theg o sefyllfa'r cwmni elusennol ac o'r adnoddau derbynnir ac y'u defnyddiwyd, gan gynnwys incwm a gwariant, gan y cwmni elusennol ar gyfer y cyfnod hwnnw. Wrth baratoi'r datganiadau ariannol hynny, mae'n ofynnol i'r ymddiriedolwyr

- dewis polisiâu cyfrifo addas ac yna eu cymhwyso'n gyson;
- dilyn y dulliau a'r egwyddorion yn yr adroddiad 'Datganiadau o Arferion a Argymhellwyd i Elusennau' (SORP);
- llunio barnau ac amcangyfrifon sy'n rhesymol ac yn ddarbodus;
- datgan a yw safonau cyfrifyddu cymwys wedi eu dilyn, yn amodol ar unrhyw wyriadau perthnasol a ddatgelir ac eglurir yn y datganiadau ariannol;
- paratoi'r datganiadau ariannol ar sail busnes gweithredol ('going concern') oni bai ei bod yn amhriodol tybio y bydd y cwmni elusennol yn parhau mewn busnes.

Mae'r Ymddiriedolwyr yn gyfrifol am gadw cofnodion cyfrifyddol addas sy'n datgelu sefyllfa ariannol y Cwmni'n gymharol gywir ar unrhyw adeg a hefyd yn eu galluogi i sicrhau bod y datganiadau cyllidol yn cydymffurfio â Deddf Cwmnïau 2006. Mae ganddynt hefyd gyfrifoldeb i warchod asedion y Cwmni ac yna i gymryd camau rhesymol i atal a darganfod twyll neu afreoleidd-dra arall.

Cyn belled a bo'r Ymddiriedolwyr yn ymwybodol:

- nid oes unrhyw wybodaeth archwilio berthnasol nad yw archwilwyr y cwmni elusennol yn ymwybodol ohoni; ac
- mae'r Ymddiriedolwyr wedi cymryd pob cam y dylent fod wedi'u cymryd i sicrhau eu bod yn ymwybodol o unrhyw wybodaeth archwilio berthnasol ac i sicrhau bod yr archwilwyr yn ymwybodol o'r wybodaeth honno.

Mae'r Ymddiriedolwyr yn gyfrifol am gynnal a sicrhau cywirdeb y wybodaeth gorfforaethol ac ariannol a gynhwysir ar wefan y Cwmni Elusennol.

Cymeradwywyd adroddiad yr ymddiriedolwyr yn ogystal â'r adroddiad strategaeth gan yr Ymddiriedolwyr, fel cyfarwyddwyr y cwmni, ar 27 Mawrth 2021 ac fe'i llofnodwyd ar eu rhan gan:

Mr Dyfrig Davies – Cadeirydd, Bwrdd yr Ymddiriedolwyr

Adroddiad yr Archwilwyr Annibynnol i Aelodau Cwmni Urdd Gobaith Cymru

Barn

Rydym wedi archwilio datganiadau ariannol Cwmni Urdd Gobaith Cymru (y 'cwmni elusennol') am y flwyddyn hyd at 31 Mawrth 2020, sy'n cynnwys Datganiad o Weithgareddau Ariannol, Mantolen, Datganiad Llif Arian yn ogystal â nodiadau priodol, a chrynodeb o'r polisïau cyfrifyddu arwyddocaol. Paratowyd y datganiadau ariannol yn unol â fframwaith cyfraith berthnasol ynghyd a Safonau Cyfrifyddol y Deyrnas Unedig (Arferion Cyfrifyddu a Dderbynnir yn Gyffredinol y Deyrnas Unedig).

Yn ein barn ni mae'r datganiadau ariannol:

- yn rhoi darlun cywir a theg o faterion y cwmni elusennol ar 31 Mawrth 2020 ac o'r adnoddau a dderbyniwyd ac a ddefnyddiwyd, gan gynnwys ei incwm a'i wariant, am y flwyddyn a ddaeth i ben ar y dyddiad hwnnw;
- wedi eu paratoi'n briodol yn unol â'r Arferion Cyfrifyddu a Dderbynnir yn Gyffredinol yn y Deyrnas Unedig; ac
- wedi eu paratoi yn unol â Deddf Cwmnïau 2006.

Sail ar gyfer barn

Cynhaliwyd ein harchwiliad yn unol â Safonau Rhyngwladol ar Archwilio (DU) (SRA (DU)) a chyfraith berthnasol. Mae ein cyfrifoldebau ni yn unol â'r safonau hynny wedi eu disgrifio ymhellach yn ein hadroddiad ni, yn adran cyfrifoldebau'r Archwilwyr ar gyfer yr archwiliad o'r datganiadau ariannol. Rydym yn annibynnol i'r cwmni elusennol yn unol â gofynion moesegol sy'n berthnasol i'n harchwiliad o'r datganiadau ariannol yn y DU, gan gynnwys Safonau Moesegol y Cyngor Adrodd Ariannol, ac rydym wedi cyflawni ein cyfrifoldebau moesegol eraill yn unol â'r gofynion hyn. Rydym o'r farn bod y dystiolaeth archwilio rydym wedi ei chasglu yn ddigonol ac yn briodol i roi sail ar gyfer ein barn.

Casgliadau ynghylch busnes gweithredol

Nid oes gennym unrhyw beth i'w nodi ynghylch y materion isod y mae'r SRA (DU) yn mynnu ein bod yn adrodd arnynt:

- pan nad yw defnydd yr ymddiriedolwyr o'r sail busnes gweithredol o gyfrifyddu wrth baratoi'r datganiadau ariannol yn briodol; neu
- pan nad yw'r ymddiriedolwyr wedi datgelu yn y datganiadau ariannol unrhyw ansicrwydd sylweddol a allai fwrw amheuaeth sylweddol dros allu'r cwmni elusennol i barhau i fabwysiadu'r sail cyfrifo busnes gweithredol am gyfnod o ddeuddeg mis o leiaf, ar ôl y dyddiad y cafodd y datganiadau ariannol eu cymeradwyo i'w cyhoeddi.

Gwybodaeth bellach

Yr Ymddiriedolwyr sy'n gyfrifol am y wybodaeth arall. Mae'r wybodaeth arall yn cynnwys y wybodaeth sydd wedi eu cynnwys yn yr Adroddiad Blynnyddol, ar wahân i'r datganiadau ariannol ac Adroddiad yr Archwilwyr Annibynnol ar y datganiadau hynny.

Nid yw ein barn ar y datganiadau ariannol yn ymdrin â'r wybodaeth arall ac, ac eithrio i'r graddau a nodir yn benodol fel arall yn ein hadroddiad, nid ydym yn mynegi unrhyw fath o gasgliad sicrwydd arno.

Yng nghyswllt ein harchwiliad o'r datganiadau ariannol, ein cyfrifoldeb ni yw darllen y wybodaeth arall a, thrwy hynny, ystyried a oes anghysondeb sylweddol rhwng y wybodaeth arall a'r datganiadau ariannol neu'r wybodaeth rydym ni wedi ei chasglu yn ystod yr archwiliad, neu a yw'n ymddangos bod y wybodaeth wedi ei chamddatgan yn sylweddol. Os ydym ni, ar sail y gwaith rydym wedi ei wneud, yn dod i'r casgliad bod y wybodaeth bellach hon wedi ei chamddatgan yn sylweddol, mae'n rhaid i ni adrodd am hynny. Does gennym ni ddim i'w adrodd yn hyn o beth.

Barn ar faterion arall a bennir gan Deddf Cwmnïau 2006

Yn ein barn ni, yn seiliedig ar y gwaith a wnaed yn ystod yr archwiliad:

- mae'r wybodaeth a ddarparwyd yn Adroddiad yr Ymddiriedolwyr, ar gyfer y flwyddyn ariannol y mae'r datganiadau ariannol yn cael eu paratoi ar ei chyfer, yn gyson â'r datganiadau ariannol; ac
- mae Adroddiad yr Ymddiriedolwyr gan gynnwys yr Adroddiad Strategol wedi ei baratoi yn unol â gofynion cyfreithiol perthnasol.

Materion yr ydym yn adrodd arnynt fel eithriad

Yn sgil y wybodaeth a'r ddealltwriaeth o'r cwmni elusennol a'i sefyllfa a gafwyd yn ystod yr archwiliad, nid ydym wedi dod ar draws unrhyw gamddatganiadau sylweddol yn Adroddiad yr Ymddiriedolwyr.

Nid oes gennym unrhyw beth i'w adrodd ynghylch y materion isod, y mae Deddf Cwmnïau 2006 yn mynnu ein bod ni'n adrodd arnynt i chi os byddwn ni o'r farn:

- nad oes cofnodion cyfrifyddu digonol wedi eu cadw, neu na chafwyd ffurflenni priodol ar gyfer ein harchwiliad gan ganghennau na ymwelwyd â hwy; neu
- nad yw'r datganiadau ariannol yn cyd-fynd â'r ffurflenni na'r cofnodion cyfrifyddu; neu
- nad yw rhai o daliadau cydnabyddiaeth yr ymddiriedolwyr, a nodir gan y gyfraith, wedi cael eu datgan; neu
- nad ydym wedi cael yr holl wybodaeth neu esboniadau angenrheidiol ar gyfer ein harchwiliad.

**Adroddiad yr Archwilwyr Annibynnol i Aelodau
Cwmni Urdd Gobaith Cymru**

Cyfrifoldebau ymddiriedolwyr

Fel yr esboniwyd yn fanylach yn Natganiad Cyfrifoldebau'r Ymddiriedolwyr, yr ymddiriedolwyr (sydd hefyd yn gyfarwyddwyr y cwmni elusennol at ddibenion cyfraith cwmnïau) sy'n gyfrifol am baratoi'r datganiadau ariannol ac am fod yn fodlon bod y datganiadau yn rhoi darlun cywir a theg. Yr ymddiriedolwyr sydd hefyd yn gyfrifol am reolaeth fewnol o'r fath y mae'r ymddiriedolwyr yn ystyried sydd yn angenrheidiol er mwyn sicrhau bod y datganiadau ariannol yn cael eu paratoi heb unrhyw gamddatganiadau sylweddol, boed hynny drwy dwyll neu gamgymeriad.

Wrth baratoi'r datganiadau ariannol, yr ymddiriedolwyr sy'n gyfrifol am asesu gallu'r cwmni elusennol i barhau fel busnes gweithredol a datgelu, lle bo'n briodol, faterion ynghylch y busnes gweithredol a defnyddio'r sail cyfrifo busnes cyfredol oni bod yr ymddiriedolwyr naill ai'n bwriadu diddymu'r cwmni elusennol neu ddirwyn y gweithrediadau i ben, neu pan mai dyna yw'r unig opsiwn realistig.

Ein cyfrifoldebau ar gyfer archwiliad y datganiadau ariannol

Ein hamcanion yw cael sicrwydd rhesymol ynghylch a yw'r datganiadau ariannol ar y cyfan yn rhydd o gamddatganiadau materol ai peidio, boed hynny oherwydd twyll neu wall, ac i gyflwyno Adroddiad yr Archwilwyr Annibynnol sy'n cynnwys ein barn. Mae sicrwydd rhesymol yn lefel uchel o sicrwydd, ond nid yw'n warant y bydd archwiliad wedi ei gynnal yn unol â SRA (DU) yn darganfod camddatganiadau materol bob tro lle bo camddatganiadau materol yn bodoli. Gall gamddatganiadau godi drwy dwyll neu wall, ac fe'u hystyrir yn faterol os, yn unigol neu fel cyfanswm, y gellir disgwyl yn rhesymol iddynt ddylanwadu ar benderfyniadau economaidd defnyddwyr ar sail y datganiadau ariannol yma.

Mae disgrifiad pellach o'n cyfrifoldebau ar gyfer archwiliad y datganiadau ariannol i'w gael ar wefan y Cyngor Adrodd Ariannol sef, www.frc.org.uk/auditorsresponsibilities. Mae'r disgrifiad yn ffurfio rhan o'n Adroddiad yr Archwilwyr Annibynnol.

Defnydd o'n hadroddiad

Gwnaed yr adroddiad yma i aelodau'r cwmni elusennol yn unig, fel corff, yn unol â Phennod 3 o Ran 16 o Ddeddf Cwmnïau 2006. Gwneir ein gwaith archwilio er mwyn i ni adrodd i aelodau'r cwmni elusennol ar y materion hynny mae'n ofynnol i ni yn adrodd arnynt yn adroddiad yr archwilwyr ac nid at bwrpas arall. I'r graddau llawnaf a ganiateir gan y gyfraith, nid ydym yn derbyn neu yn cymryd cyfrifoldeb am ein gwaith archwilio, am yr adroddiad yma, nac am ein barn a ffurfiwyd, i unrhyw un heblaw'r Cwmni Elusennol ac aelodau'r Cwmni Elusennol fel corff.

Caiff yr adroddiad hwn ei wneud i aelodau'r cwmni elusennol yn unig, fel corff, yn unol â Phennod 3 o Ran 16 o Ddeddf Cwmnïau 2006. Mae ein gwaith archwilio wedi'i wneud fel y gallem ddatgan i aelodau'r cwmni elusennol y materion hynny y mae'n ofynnol i ni eu datgan iddynt mewn adroddiad archwilwyr ac nid at unrhyw ddiben arall. I'r graddau llawnaf a ganiateir gan y gyfraith, nid ydym yn derbyn nac yn cymryd cyfrifoldeb i unrhyw un heblaw'r cwmni elusennol ac aelodau'r cwmni elusennol fel corff, am ein gwaith archwilio, ar gyfer yr adroddiad hwn, nac am y farn yr ydym wedi'i ffurfio.

C H Llwyd FCA FCCA (Uwch Archwilydd Statudol)
Dros ac ar ran Ashmole & Co
Cyfrifwyr Ardystiedig Siartredig ac Archwilwyr Cofrestredig
18 Stryd Fawr
Llanymddyfri
Sir Gaerfyrddin
SA20 0PU

Dyddiad: 27 Mawrth 2021

Nodir:

Cyfrifoldeb yr Ymddiriedolwyr yw cywirdeb a chynnal a chadw gwefan Cwmni Urdd Gobaith Cymru; nid yw'r gwaith a wneir gan yr archwilwyr yn cynnwys ystyried y materion hyn ac, yn unol â hynny, nid yw'r archwilwyr yn derbyn unrhyw gyfrifoldeb am unrhyw newidiadau a allai fod wedi digwydd i'r datganiadau ariannol fel y'u cyflwynwyd ar y wefan.

Cwmni Urdd Gobaith Cymru

Datganiad o Weithgareddau Ariannol (Gan gynnwys Cyfrif Incwm a Gwariant) am y flwyddyn yn diwedd 31 Mawrth 2020

	Nodiadau	Cronfeydd Rhydd £	Cronfeydd Cyfyngedig £	Cronfeydd Gwaddol £	2020 Cyfanswm Cronfeydd £	2019 Cyfanswm Cronfeydd £
INCWM AC GWADDOLION DRWY:						
Rhoddion a chymynroddion	2	549,934	-	-	549,934	2,462,900
Gweithgareddau elusennol:	5					
Grantiau – cefnogi gweithgareddau elusennol		24,568	3,255,167	-	3,279,735	2,425,816
Canolfan breswyl Llangrannog a Phentre Ifan		3,076,969	-	-	3,076,969	3,042,726
Canolfan breswyl Glan-Llyn		1,898,807	-	-	1,898,807	1,835,091
Canolfan breswyl Caerdydd		965,318	-	-	965,318	875,942
Adran Chwaraeon		349,201	-	-	349,201	441,517
Adran Prentisiaethau		221,857	-	-	221,857	-
Adran Gŵyl yr Eisteddfod		914,368	-	-	914,368	1,133,223
Cylchgronau		71,644	-	-	71,644	62,304
Tanysgriadau ac aelodaeth		448,188	-	-	448,188	434,646
Incwm amrywiol	3	82,882	13,800	-	96,682	131,768
Incwm drwy fuddsoddiadau	4	67,072	-	10,771	77,843	68,512
Cyfanswm		8,670,808	3,268,967	10,771	11,950,546	12,914,445
GWARIANT AR						
Godi cyllid	6	44,243	-	-	44,243	71,461
Gweithgareddau elusennol:	7					
Canolfan breswyl Llangrannog a Phentre Ifan		2,919,766	-	-	2,919,766	2,869,742
Canolfan breswyl Glan-Llyn		2,045,720	-	-	2,045,720	1,924,179
Canolfan breswyl Caerdydd		935,425	-	-	935,425	777,364
Adran Chwaraeon		451,940	660,940	-	1,112,880	1,293,140
Adran Prentisiaethau		282,706	133,144	-	415,850	-
Adran Gŵyl yr Eisteddfod		1,308,544	448,441	3,950	1,760,935	1,769,094
Cylchgronau		109,916	28,990	-	138,906	164,083
Costau rhanbarth ac ieuencid		860,708	1,078,498	-	1,939,206	1,861,880
Costau trefn llywodraethu (i weithgareddau elusennol yn 2020)	8	-	-	-	-	127,825
Ailbrisio adeiladau			-	-	-	4,700
Cyfanswm		8,958,968	2,350,013	3,950	11,312,931	10,863,468
Gweddill/(Diffyg) ar fuddsoddiadau		(370,313)	-	(47,674)	(417,987)	166,920
INCWM/(GWARIANT) NET		(658,473)	918,954	(40,853)	219,628	2,217,897
Trosglwyddiadau rhwng cronfeydd	21	1,939,162	(1,932,394)	(6,768)	-	-
Symudiadau net mewn cronfeydd		1,280,689	(1,013,440)	(47,621)	219,628	2,217,897
CYSONI CRONFEYDD						
Cronfeydd agoriadol		18,634,876	1,944,434	268,870	20,848,180	18,630,283
CRONFEYDD AR 31 MAWRTH 2020		<u>19,915,565</u>	<u>930,994</u>	<u>221,249</u>	<u>21,067,808</u>	<u>20,848,180</u>

GWEITHGAREDDAU PARHAOL

Deilliai'r holl adnoddau a dderbyniwyd ac a ddefnyddiwyd o weithgareddau parhaol.

Cwmni Urdd Gobaith Cymru (Rhif Gofrestredig: 00263310)

**Mantolen
ar 31 Mawrth 2020**

	Nodyn	Cronfeydd Rhydd £	Cronfeydd Cyfyngedig £	Cronfeydd Gwaddol £	Cyfanswm 2020 £	Cyfanswm 2019 £
ASEDAU SEFYDLOG						
Asedau diriaethol	12	14,713,735	825,954	-	15,539,689	14,495,071
Buddsoddiadau	13	<u>2,851,307</u>	<u>12,040</u>	<u>221,249</u>	<u>3,084,596</u>	<u>3,154,067</u>
		17,565,042	837,994	221,249	18,624,285	17,649,138
ASEDAU CYFREDOL						
Stoc	14	30,641	-	-	30,641	58,460
Dyledwyr	15	778,859	-	-	778,859	1,169,780
Buddsoddiadau	16	896,943	-	-	896,943	875,410
Arian mewn llaw ac yn banc		<u>1,986,944</u>	<u>93,000</u>	-	<u>2,079,944</u>	<u>2,548,519</u>
		3,693,387	93,000	-	3,786,387	4,652,169
CREDYDWYR						
Symiau i'w talu o fewn blwyddyn	17	<u>(1,342,864)</u>	-	-	<u>(1,342,864)</u>	<u>(1,453,127)</u>
ASEDAU/(RHWYMEDIGAETHAU) CYFREDOL NET						
		<u>2,350,523</u>	<u>93,000</u>	-	<u>2,443,523</u>	<u>3,199,042</u>
ASEDAU LLAI RHWYMEDIGAETHAU CYFREDOL						
		<u>19,915,565</u>	<u>930,994</u>	<u>221,249</u>	<u>21,067,808</u>	<u>20,848,180</u>
ASEDAU NET						
		<u><u>19,915,565</u></u>	<u><u>930,994</u></u>	<u><u>221,249</u></u>	<u><u>21,067,808</u></u>	<u><u>20,848,180</u></u>
CRONFEYDD						
Cronfeydd rhydd	20				19,915,565	18,634,876
Cronfeydd cyfyngedig:						
Cronfa John a Rhys James					6,800	7,662
Tlws John a Ceridwen					5,240	5,240
Grantiau					93,000	-
Cronfa Cyfalaf					825,954	-
Cronfa eiddo ac offer					-	<u>1,931,532</u>
					930,994	1,944,434
Cronfeydd gwaddol					<u>221,249</u>	<u>268,870</u>
CYFANSWM CRONFEYDD ELUSENNOL						
					<u>21,067,808</u>	<u>20,848,180</u>

Cymeradwywyd gan fwrdd yr ymddiriedolwyr ar 27 Mawrth 2021 ac fe'i llofnodwyd ar eu rhan gan:

Mr Rheon Tomos - Is-gadeirydd, Bwrdd yr Ymddiriedolwyr

Cwmni Urdd Gobaith Cymru

**Datganiad Llif Arian
am y flwyddyn yn diweddu 31 Mawrth 2020**

	Nodyn	2020 £	2019 £
Llif arian o weithgareddau gweithredu:			
Arian gynhyrchwyd drwy weithrediadau	1	666,692	2,091,074
Llif arian o weithgareddau buddsoddi:			
Pryniant asedau sefydlog		(1,173,752)	(794,247)
Pryniant o fuddsoddiadau sy'n ased sefydlog		(457,374)	(245)
Gwerthiant asedau diriaethol		450	49,350
Gwerthiant fuddsoddiadau sy'n ased sefydlog		458,858	1,626
Llog dderbyniwyd		<u>29,736</u>	<u>15,082</u>
Enillion ddarparwyd/(ddefnyddiwyd) mewn gweithgareddau buddsoddi		<u>(1,142,082)</u>	<u>(728,434)</u>
Llif arian o weithgareddau cyllido:			
Incwm cysylltiedig â gwaddolion		10,771	10,368
Gwariant cysylltiedig â gwaddolion		<u>(3,950)</u>	<u>(7,941)</u>
Enillion ddarparwyd/(ddefnyddiwyd) mewn gweithgareddau cyllido		<u>6,821</u>	<u>2,427</u>
		<u> </u>	<u> </u>
(Lleihad)/cynnydd mewn arian yn y flwyddyn		(468,569)	1,365,067
Cronfeydd ariannol net ar 1 Ebrill 2019	2	<u>2,548,513</u>	<u>1,183,446</u>
Cronfeydd ariannol net ar 31 Mawrth 2020	2	<u><u>2,079,944</u></u>	<u><u>2,548,513</u></u>

Cwmni Urdd Gobaith Cymru

**Nodiadau i'r datganiad Llif Arian
am y flwyddyn yn diweddu 31 Mawrth 2020**

1. CYMHWYSIAD O'R INCWM/(WARIANT) NET I'R LLIF ARIAN NET O WEITHGAREDDAU GWEITHREDU

	2020	2019
	£	£
Incwm/(wariant) net am y cyfnod adrodd (o'r datganiad o weithgareddau gweithredu)	219,628	2,217,897
Addasiadau:		
Dibrisiant	121,989	129,401
(Cynnydd)/Lleihad mewn buddsoddiadau	417,987	(166,920)
Colled/(Elw) ar gwerthiant asedau diriaethol	6,695	(1,059)
Eiddo Buddsoddi Rhoddedig	(350,000)	-
Llog dderbyniwyd	(29,736)	(15,082)
Incwm cysylltiedig â gwaddolion	(10,771)	(10,368)
Gwariant cysylltiedig â gwaddolion	3,950	7,941
Ailbrisio eiddo a buddsoddiadau	-	4,700
(Cynnydd)/Lleihad mewn buddsoddiadau cyfredol	(21,533)	290,441
Lleihad/(Cynnydd) mewn stoc	27,819	(12,274)
Lleihad /(Cynnydd) mewn dyledwyr	390,921	(390,599)
(Lleihad)/Cynnydd mewn credydwyr	<u>(110,257)</u>	<u>36,996</u>
Mewnlif/(Allanlif) o arian net o weithgareddau gweithredu	<u><u>666,692</u></u>	<u><u>2,091,074</u></u>

2. DADANSODDIAD O NEWIDIADAU MEWN CRONFEYDD ARIANNOL

	2020	2019
	£	£
Arian mewn llaw ac yn y banc	2,079,944	2,548,519
Gorddrafft banc	<u>-</u>	<u>(6)</u>
Cyfanswm arian	<u><u>2,079,944</u></u>	<u><u>2,548,513</u></u>

Cwmni Urdd Gobaith Cymru

Nodiadau i'r Datganiadau Ariannol am y flwyddyn yn diwedd 31 Mawrth 2020

1. POLISIÂU CYFRIFO

Sail gyfrifo

Mae'r adroddiadau ariannol y cwmni elusennol, wedi cael eu paratoi yn dilyn canllawiau Charities SORP (FRS 102) 'Accounting and Reporting by Charities: Statement of Recommended Practice applicable to charities preparing their accounts in accordance with the Financial Reporting Standard applicable in the UK and Republic of Ireland (FRS 102) (effective 1 January 2015)', 'Financial Reporting Standard 102' y Deyrnas Unedig ac Iwerddon a Deddf Cwmnïau 2006. Mae'r adroddiadau ariannol wedi cael eu paratoi ar sail y confensiwn cost hanesyddol, ac eithrio buddsoddiadau sydd wedi'u cynnwys ar werth y farchnad, fel y'u haddaswyd drwy ailbrizio asedau penodol.

Busnes Gweithredol

Nodir gweithgareddau a chynlluniau'r Urdd ar gyfer y dyfodol yn Adroddiad yr Ymddiriedolwyr. Yn eu hasesiad o briodoldeb y sail busnes gweithredol, mae'r Ymddiriedolwyr wedi ystyried amrywiaeth o ffactorau gan gynnwys cronfeydd arian parod wrth gefn, hylifedd a'r galw a ragwelir am wasanaethau yng ngoleuni effeithiau pandemig Covid-19.

O ganlyniad i Covid-19, disgwylir i incwm o weithgareddau traddodiadol yr Urdd, yn enwedig gweithrediad y 3 gwersyll, fod yn sylweddol is nag a chyllidebwyd yn wreiddiol ar gyfer 2020/21. Fodd bynnag, disgwylir bellach y bydd cyfran sylweddol o'r gostyngiad mewn incwm yn cael ei wrthbwyso gan gyfuniad o wariant is yn ogystal â mwy o arian grant o ffynonellau eraill – Llywodraeth Cymru yn bennaf a'r Cynllun Cadw Swyddi Coronafeirws. Yn ogystal, mae gan y sefydliad adnoddau ariannol sylweddol sydd wedi'u rhyddhau o ymrwymadau cyfalaf yn dilyn dyblu buddsoddiad cyfalaf gan adran Ysgolion yr 21ain Ganrif Llywodraeth Cymru yn natblygiadau'r Urdd yn Llangrannog a Glan-llyn.

O'r herwydd, mae'r Ymddiriedolwyr yn credu bod yr Elusen mewn safle da i reoli ei risgiau busnes drwy'r cyfnod presennol o ansicrwydd economaidd a bod disgwyliad rhesymol bod gan yr Urdd ddigon o adnoddau i barhau i weithredu'n llwyddiannus hyd y gellir rhagweld. Am y rhesymau hyn maent yn parhau i fabwysiadu sail busnes gweithredol wrth baratoi cyfrifon.

Incwm

Derbyniwyd incwm gwirfoddol mewn ffurf rhoddion, cymynroddion ac anrhegion, fe'u cynhwysir yn llawn yn y datganiadau ariannol pan dderbyniwyd. Cydnabuwyd incwm o fuddsoddiadau pan yn ddyledus. Mae incwm gohiriedig yn cynrychioli incwm a dderbynnir sy'n berthnasol i gyfnodau yn y dyfodol ac felly yn cael ei ryddhau i incwm yn y cyfnod perthnasol.

Ar gyfer cymynroddion, cymerir yr hawl derbyn ar y cynharaf o'r dyddiad y mae'r elusen naill ai yn ymwybodol bod profiant wedi'i roi, bod yr ystâd wedi'i chwblhau a bod yr ysgutor wedi hysbysu y bydd dosbarthiad yn cael ei wneud, neu pan dderbynnir dosbarthiad o'r ystâd. Ystyrir bod derbyn cymynrodd, yn gyfan neu'n rhannol, yn debygol dim ond pan bod modd mesur y swm yn ddibynadwy a bod yr elusen wedi'i hysbysu o fwriad yr ysgutor i wneud dosbarthiad. Lle mae cymynroddion wedi'u hysbysu i'r elusen, neu os yw'r elusen yn ymwybodol bod profiant wedi ei roi, ac nad yw'r meini prawf ar gyfer cydnabod incwm wedi'u bodloni, yna caiff y gymynrodd ei thrin fel ased amodol a'i datgelu os yw'n berthnasol.

Cyfrifir am roddion pan gânt eu derbyn gan yr elusen. Cyfrifir am dreth i'w adennill drwy Rodd Cymorth ar sail gronol. Cynhwysir rhoddion asedau diriaethol yn y cyfrifon ar eu gwerth ar y farchnad. Mae'r elusen hefyd yn derbyn budd gwaith gwirfoddolwyr, na ellir meintio ei werth ac felly ni ellir ei gydnabod yn ariannol yn y cyfrifon.

Cydnabyddir incwm grantiau a chytundebau lefel gwasanaeth yn y Datganiad o Weithgareddau Ariannol dim ond pan fydd y meini prawf cydnabod incwm cyffredinol wedi eu cyflawni. Yn achos grantiau sy'n gysylltiedig â pherfformiad, cydnabyddir yr incwm i'r graddau y bydd yr elusen wedi darparu'r nwyddau a'r gwasanaethau penodedig. Cofnodir grantiau cyfalaf yn y Datganiad o Weithgareddau Ariannol yn y flwyddyn y'u derbynnir.

Mae tanysgrifiadau aelodaeth yn cael eu trin fel incwm ar gyfer darparu gweithgareddau Elusennol.

Cydnabyddir incwm o fuddsoddiadau ar yr adeg y mae'r incwm buddsoddi yn dderbyniadwy. Ni ddangosir adenillion buddsoddi o Gronfeydd Croniadau Bondiau Buddsoddi Asedau Sefydlog fel incwm buddsoddi ond fe'i hadlewyrchir ym mhreis pob uned, ac felly fe'i hadlewyrchir yng ngwerth marchnad yr unedau ar ddiwedd y flwyddyn.

Cofnodir trosiant yn net o unrhyw TAW berthnasol.

Cwmni Urdd Gobaith Cymru

Nodiadau i'r Datganiadau Ariannol - parhad am y flwyddyn yn diwedd 31 Mawrth 2020

1. POLISI'AU CYFRIFO – parhad

Costau

Cydnabuwyd rhwymedigaethau pan fydd dyletswydd gyfreithiol neu adeiladol i'r elusen, yn ogystal â throsglwyddiad economaidd. Cydnabuwyd costau a threuliau yn y cyfnod pan yn ddyledus. Mae costau yn cynnwys TAW lle nad yw'n bosib i'w hawlio yn ôl.

Dyraniad a dosbarthu costau

Dosbarthwyd costau i gronfeydd ar sail costau uniongyrchol. Lle nad yw'n bosib i'w dosbarthu ar y sail yma, sef costau canolog y mudiad, dosrannwyd y costau ar draws gweithgareddau elusennol *pro-rata* ar sail yr incwm a dderbyniwyd gan bob canolfan gost. Teimlir bod y polisi yma yn rhoi adlewyrchiad teg o'r amser a dreuliwyd yn ganolog. Mae costau trefn llywodraethu yn cynrychioli'r gost o weinyddu'r elusen a chwrdd â gofynion cyfansoddiadol a statudol. Mae'r gost o godi arian yn cynrychioli'r gost o redeg yr adran nawdd. Cydnabuwyd costau prydlesau gweithredol yn flynyddol mewn rhandaliadau cyfartal blyneddol dros oes y les.

Asedau sefydlog diriaethol

Dibrisir yr asedau yma ar raddfeydd er mwyn lleihau cost yr ased, llai gwerth gweddilliol, dros oes defnyddiol ddisgwyliedig yr ased fel a ganlyn:

Adeiladau hir-les	Llinell syth dros dymor y les
Offer a chyfarpar	4% - 25% ar gost ac 25% ar falans gostyngol
Moduron/Cerbydau	25% ar falans gostyngol
Adeiladau	Llinell syth dros 50 mlynedd ar y gwahaniaeth rhwng cost / prisiad a'r gwerth gwiredadwy disgwyliedig ar ôl 50 mlynedd

Mae mwy o fanylion am y polisi o beidio â dibrisio adeiladau rhydd-ddaliadol yn nodyn 13.

Nid yw tir yn destun dibrisiant.

Arian yn y banc ac mewn llaw

Mae arian yn y banc ac arian mewn llaw yn cynnwys arian parod a buddsoddiadau byr rhybudd hylifol iawn gydag aeddfedrwyrdd byr o dri mis neu lai o'r dyddiad caffael neu agor y cyfrif cadw neu debyg.

Buddsoddiadau asedau cyfredol

Buddsoddiadau asedau cyfredol yw arian a fuddsoddir mewn buddsoddiad am gyfnod o lai na 12 mis tan aeddfedrwyrdd.

Offerynnau ariannol

Dim ond asedau ariannol a rhwymedigaethau ariannol o fath sy'n gymwys fel offerynnau ariannol sylfaenol sydd gan yr elusen. Cydnabyddir offerynnau ariannol sylfaenol yn y lle cyntaf ar werth trafodion a'u mesur wedyn yn ôl eu gwerth anheddiad.

Stoc

Prisir stoc ar yr isafswm o gost neu'r hyn a geir o'u hailwerthu. Cyfrifir cost ar sail gwerth pryniant. Seilir gwerth masnachol ar amcan o bris gwerthu llai'r amcan o gost o'r gwaredu.

Treth

Mae'r elusen yn rhydd o dalu treth gorfforaeth ar ei weithgareddau elusennol.

Cyfrifo gronfeydd

Gall gronfeydd rhydd cael eu defnyddio yn ôl amcanion y corff elusennol a dymuniad yr ymddiriedolwyr.

Rhaid i gronfeydd cyfyngedig cael eu defnyddio at bwrpas cyfyngedig o fewn amcanion yr elusen. Mae cyfyngiadau yn digwydd ble mae'r rhoddwyr yn rhoi cyfyngiad neu ble codir at bwrpas penodol cyfyng.

Cronfeydd Cyffredinol

Mae cronfeydd cyffredinol yn cynnwys rhoddion ac incwm a dderbynnir neu a gynhyrchwyd am amcanion yr elusen heb bwrpas arbennig arall ac felly ar gael fel cronfa gyffredinol. Ni osodir amodau allanol ar gronfeydd cyffredinol ac maent ar gael i'w gwario gan yr elusen yn ôl eu hamcanion/bwriadau neu i'w neilltuo tuag at bwrpasau priodol mewnol.

Cronfeydd Dynodedig

Mae cronfeydd dynodedig yn gronfeydd cyffredinol a glustnodwyd gan yr ymddiriedolwyr at bwrpasau arbennig.

Cwmni Urdd Gobaith Cymru
Nodiadau i'r Datganiadau Ariannol - parhad
am y flwyddyn yn diweddu 31 Mawrth 2020

1. POLISIŌAU CYFRIFO – parhad

Cronfeydd Cyfyngedig

Mae cronfeydd cyfyngedig yn cynrychioli arian a dderbyniwyd tuag at bwrpasau arbennig lle ceir amodau ar eu gwario. Codwyd gwariant sy'n ymwneud â'r nod yma i'r gronfa, ynghyd a dyraniad teg o gostau gweinyddu a rheoli.

Cronfeydd Gwaddol

Mae cronfeydd gwaddol yn cynrychioli cyfraniadau a chymynroddion lle mae'r cyfrannydd wedi nodi y dylid cadw'r arian fel cyfalaf. Defnyddir yr incwm yn unol â thelerau'r gwaddolion a'u cynhwysir yn y Datganiad o Weithgareddau Ariannol.

Hur bwrcas ac ymrwymadau prydles

Mae taliadau prydles weithredol yn cael eu cynnwys yn Natganiad Gweithgareddau Ariannol ar sail linol dros gyfnod y brydles.

Costau Pensiwn a Buddion arall ar ôl ymddeol

Mae'r Cwmni yn gweithredu tri chynllun pensiwn ar ran staff cymwys.

1. Mae rhai o staff y mudiad yn aelodau o'r Cynllun Pensiwn Athrawon, sy'n gynllun cenedlaethol, statudol cyfrannol, cynllun pensiwn lle mae'r budd wedi'i ddiffinio a heb ei gyllido. Gweinyddwyd gan yr Asiantaeth Pensiwn Athrawon, asiantaeth weithredol Adran Addysg a Chyflogi. Aseswyd costau pensiwn gan Actwari'r Llywodraeth. Cyfrannodd yr Elusen 20.68% (2019: 16.48%) o gyflogau pensiynadwy i'r cynllun am y flwyddyn yn diweddu 31 Mawrth 2020, sef £23,174 (2019: £24,819). Cydnabuwyd y gost yn y datganiadau ariannol pan yn ddyledus. Mae'r cynllun yma ar gau i aelodau newydd o staff ers 2000.

2. I'r aelodau nad ydynt yn gymwys i ymuno'r a'r Cynllun Athrawon, mae'r Elusen wedi trefnu cynllun pensiwn gyda chyfraniadau wedi'u diffinio. Rheolwyd y cynllun yn annibynnol ac mae'r elusen yn cynrychioli 6% o gyflog pensiynadwy.

3. Mae cynllun ychwanegol sydd yn cydymffurfio â 'chofrestriad awtomatig' i aelodau sydd ddim yn cyfrannu i'r uchod.

Delir asedau bob cynllun ar wahân i asedau'r elusen, ac fe gydnabuwyd y costau yn Natganiad Gweithgareddau Ariannol yn ystod y cyfnod pan maent yn ddyledus. Y gost am y flwyddyn ar gyfer cynlluniau 2 a 3 oedd £219,074 (2019: £187,271).

Rhanbarthau ac Eisteddfod

Nid oes unrhyw fuddsoddiadau na chyfrifon banc o eiddo'r pwyllgorau rhanbarthol wedi eu cynnwys yn y cyfrifon, gan nad ydynt o dan reolaeth yr elusen. Ar 31 Mawrth 2020, roedd y rhanbarthau yma yn dal oddeutu £808,282 (2019: £766,093) o arian.

Yn yr un modd, nid oes unrhyw arian a ddeler gan yr Eisteddfodau ble mae paratodau yn dal i fynd rhagddo wedi ei gynnwys yn y cyfrifon.

2. CYFRANIADAU A CHYMYNRODDION

	2020	2019
	£	£
Cyfraniadau	136,349	147,884
Cymynroddion	<u>413,585</u>	<u>2,315,016</u>
	<u>549,934</u>	<u>2,462,900</u>

Cydnabyddir incwm gwirfoddol dderbyniwyd trwy gyfraniadau, cymynroddion a rhoddion yn gyflawn yn yr adroddiadau ariannol pan maent yn cael eu derbyn. Ni chynhwysir gwerth y gwasanaeth a roddir gan wirfoddolwyr yn y cyfrifon. Derbyniwyd cymynrodd sylweddol o £2.13m yn ystod y 2019 gan un rhoddwr.

3. GWEITHGAREDDAU MASNACHOL ARALL

	2020	2019
	£	£
Incwm amrywiol	96,682	130,709
Cynnydd ar gwerthiant asedau diriaethol	<u>-</u>	<u>1,059</u>
	<u>96,682</u>	<u>131,768</u>

Mae'r incwm amrywiol yn cynnwys incwm amrywiol dderbyniwyd o weithgareddau'r elusen sydd ddim yn deillio yn uniongyrchol o brif benawdau gweithgareddau e.e. rhent, nawdd a gwerthiant stoc hyrwyddo.

Cwmni Urdd Gobaith Cymru

Nodiadau i'r Datganiadau Ariannol - parhad am y flwyddyn yn diwedd 31 Mawrth 2020

4. INCWM O FUDDSODDIADAU

	2020	2019
	£	£
Incwm portffolio buddsoddiadau	48,107	53,430
Llog i'w dderbyn	<u>29,736</u>	<u>15,082</u>
	<u>77,843</u>	<u>68,512</u>

Cydnabyddir incwm o fuddsoddiadau pan y dderbynnir.

5. INCWM O WEITHGAREDDAU ELUSENNOL

		2020	2019
	Gweithgaredd	£	£
Grantiau	Grantiau – cefnogi gweithgareddau elusennol	3,279,735	2,425,816
Gweithgareddau elusennol	Canolfan preswyl Llangrannog a Pentre Ifan	3,076,969	3,042,726
Gweithgareddau elusennol	Canolfan preswyl Glan-Llyn	1,898,807	1,835,091
Gweithgareddau elusennol	Canolfan preswyl Caerdydd	965,318	875,942
Gweithgareddau elusennol	Adran chwaraeon	349,201	441,517
Gweithgareddau elusennol	Adran prentisiaethau	221,857	-
Gweithgareddau elusennol	Gwyl yr Eisteddfod	914,368	1,133,223
Gweithgareddau elusennol	Cylchgronau	71,644	62,304
Gweithgareddau elusennol	Aelodaeth a tanysgrifiadau	<u>448,188</u>	<u>434,646</u>
		<u>11,226,087</u>	<u>10,251,265</u>

Mae'r uchod yn cynnwys grantiau dderbyniwyd, fel â ganlyn:

	2020	2019
	£	£
Llywodraeth Cymru – Grantiau Eisteddfod	156,000	150,000
Cymdeithas Llywodraeth Leol Cymru – Grantiau Eisteddfod	135,300	135,680
Cynghorau lleol a chymunedau – Grantiau Eisteddfod	2,970	5,700
Llywodraeth Cymru – cefnogi swyddi yn Adran y Maes		
Chwaraeon/Eisteddfod/Cyfathrebu a Canolog	762,985	722,512
Llywodraeth Cymru – Cynllun Grantiau Mudiadau Ieuenctid Gwirfoddol		
Cenedlaethol	127,353	125,229
Llywodraeth Cymru - Cymraeg Bob Dydd	168,275	132,820
Cyngor Llyfrau Cymru	28,990	30,950
Cynghorau lleol a chymunedau	154,681	135,958
Grantiau chwaraeon	532,373	473,623
Grantiau swyddogion ieuenctid	155,619	223,053
Cyngor Celfyddydau Cymru Theatr Ieuenctid	3,091	17,959
Llywodraeth Cymru – Cynllun Aardal Antur	-	47,134
Hybu Cynllun Prentisiaeth	178,144	97,250
Llywodraeth Cymru Neuadd Chwaraeon	-	127,948
Llywodraeth Cymru – Rhyngwladol	48,000	-
Llywodraeth Cymru – Grantiau Cyfalaf	<u>825,954</u>	<u>-</u>
	<u>3,279,735</u>	<u>2,425,816</u>

Cydnabuwyd grantiau, gan gynnwys grantiau i brynu asedau sefydlog, yn llawn yn y Datganiad o Weithgareddau Ariannol pan yn ddyledus.

Cwmni Urdd Gobaith Cymru

**Nodiadau i'r Datganiadau Ariannol - parhad
am y flwyddyn yn diwedd 31 Mawrth 2020**

6. CODI ARIAN

Casglu cyfraniadau a chymynroddion

	2020	2019
	£	£
Costau staff	25,937	54,817
Costau eraill	<u>18,306</u>	<u>16,644</u>
	<u>44,243</u>	<u>71,461</u>

7. DADANSODDIAD O GOSTAU GWEITHGAREDDAU MASNACHOL

	Costau uniongyrchol	Costau cefnogi (Gweler nodyn 8)	Cyfanswm
	£	£	£
Canolfan breswyl Llangrannog a Pentre Ifan	2,661,828	257,938	2,919,766
Canolfan breswyl Glan-Llyn	1,881,719	164,001	2,045,720
Canolfan breswyl Caerdydd	852,017	83,408	935,425
Gweithgareddau Adran Chwaraeon	1,027,113	85,767	1,112,880
Adran Prentisiaethau	387,035	28,815	415,850
Gwyl yr Eisteddfod a'r adran Eisteddfod	1,626,381	134,554	1,760,935
Cylchgronau	128,799	10,107	138,906
Costau rhanbarth ac elusenol	<u>1,815,155</u>	<u>124,051</u>	<u>1,939,206</u>
	<u>10,380,047</u>	<u>888,641</u>	<u>11,268,688</u>

Rhennir costau cefnogi canolog yr Urdd dros y gweithgareddau elusenol *pro rata* ar sail canran yr incwm a dderbyniwyd.

8. COSTAU CEFNOGI

	Rheolaeth	Cyllid	Trefn Llywodraethu	Cyfanswm
	£	£	£	£
Cyflogau	602,879	-	40,250	643,129
Yswiriant gwladol cyflogwr	83,883	-	-	83,883
Yswiriant gwladol cyflogwr	40,559	-	-	40,559
Cynnal a chadw	12,066	-	-	12,066
Ffioedd proffesiynol	71,818	-	10,325	82,143
Ffi archwilyr	-	-	16,500	16,500
Costau banc	-	9,489	-	9,489
Llog ar fenthyciadau	<u>-</u>	<u>872</u>	<u>-</u>	<u>872</u>
	<u>811,205</u>	<u>10,361</u>	<u>67,075</u>	<u>888,641</u>

Yn wahanol i 2019, yn unol â'r SORP Elusennau (FRS 102), yn hytrach na chael ei nodi ar wahân, dyrannwyd costau llywodraethu i bob gweithgaredd elusenol a ddangosir ar y Datganiad o Weithgareddau Ariannol.

9. INCWM/(WARIANT) NET

Bydd incwm/(wariant) net yn cael ei ddatgan ar ôl y canlynol:

	2020	2019
	£	£
Ffi archwilyr	16,500	7,750
Ffi archwilyr – cyfrifyddol, treth a gwasanaethau eraill	-	8,250
Dibrisiant	121,988	129,400
Rhent	101,994	52,190
Gweddill ar gwerthiant asedau diriaethol	<u>6,695</u>	<u>(1,059)</u>

Cwmni Urdd Gobaith Cymru

Nodiadau i'r Datganiadau Ariannol - parhad am y flwyddyn yn diweddu 31 Mawrth 2020

10. TÂL A BUDDION YR YMDDIRIEDOLWYR

Ni dderbyniodd unrhyw ymddiriedolwyr unrhyw gyflogau na budd-daliadau eraill yn y flwyddyn hyd at 31 Mawrth 2020 nac ychwaith yn y flwyddyn hyd at 31 Mawrth 2019.

Treuliau'r ymddiriedolwyr

Digolledwyd amryw o ymddiriedolwyr gan yr elusen am gostau cyffredinol (e.e. teithio i gyfarfodydd ayyb), cyfanswm o £615 (2019: £371) yn y flwyddyn.

11. COSTAU STAFF

	2020	2019
	£	£
Cyflog gros	5,569,464	5,195,813
Yswiriant gwladol cyflogwr	433,228	350,189
Cyfraniadau pensiwn cyflogwr	<u>274,365</u>	<u>228,676</u>
	<u>6,277,057</u>	<u>5,774,678</u>

Nifer y staff a gyflogwyd ar gyfartaledd yn ystod y flwyddyn oedd:

	2020	2019
Gweithgareddau elusenol	311	299
Cost o gynhyrchu cronfeydd ariannol	1	1
Gweinyddiaeth a rheoli	<u>13</u>	<u>13</u>
	<u>325</u>	<u>313</u>

Yn ystod y flwyddyn fe wnaeth un aelod o staff ennill rhwng £60,000 a £70,000 (2019: un), ac un aelod o staff ennill rhwng £70,000 a £80,000 (2019: un). Mae'r ffigyrau yma yn seiliedig ar gyflog gros a chyfraniadau pensiwn y cyflogwr.

Yn ystod y flwyddyn cafwyd gostau diswyddo o £18,396 (2019: £dim).

Costau Staff Allweddol

Ynghyd a'r Prif Weithredwr a'r Cyfarwyddwr Cyllid a Thechnoleg Gwybodaeth mae gan Cwmni Urdd Gobaith Cymru wyth pennaeth adran sy'n ffurfio'r Uwch Dîm Rheoli sydd yn gyfrifol am reoli gweithgareddau'r Elusen o ddydd i ddydd. Isod mae cyfanswm y taliadau a wnaethpwyd i'r Uwch Dîm Rheoli:

	2020	2019
	£	£
Cyflog gros	547,867	496,191
Yswiriant gwladol cyflogwr	<u>63,316</u>	<u>57,026</u>
	<u>611,183</u>	<u>553,217</u>

Cwmni Urdd Gobaith Cymru

**Nodiadau i'r Datganiadau Ariannol - parhad
am y flwyddyn yn diweddu 31 Mawrth 2020**

12. DATGANIADAU ARIANNOL Y FLWYDDYN FLAENOROL

**Datganiad o Weithgareddau Ariannol
(Gan gynnwys Cyfrif Incwm a Gwariant)
am y flwyddyn yn diweddu 31 Mawrth 2019**

					2019
	Nodyn	Cronfeydd Rhydd £	Cronfeydd Cyfyngedig £	Cronfeydd Gwaddol £	Cyfanswm Cronfeydd £
INCWM AC GWADDOLION DRWY:					
Rhoddion a chymynroddion	2	2,462,900	-	-	2,462,900
Gweithgareddau elusennol:	5				
Grantiau		869,303	1,556,513	-	2,425,816
Canolfan breswyl Llangrannog a Phentre Ifan		3,042,726	-	-	3,042,726
Canolfan breswyl Glan-Llyn		1,835,091	-	-	1,835,091
Canolfan breswyl Caerdydd		875,942	-	-	875,942
Adran Chwaraeon		441,517	-	-	441,517
Adran Gŵyl yr Eisteddfod		1,133,223	-	-	1,133,223
Cylchgronau		62,304	-	-	62,304
Tanysgrifiadau ac aelodaeth		434,646	-	-	434,646
Incwm amrywiol	3	117,968	13,800	-	131,768
Incwm drwy fuddsoddiadau	4	58,144	-	10,368	68,512
Cyfanswm		11,333,764	1,570,313	10,368	12,914,445
GWARIANT AR					
Godi cyllid	6	71,461	-	-	71,461
Gweithgareddau elusennol:	7				
Canolfan breswyl Llangrannog a Phentre Ifan		2,869,742	-	-	2,869,742
Canolfan breswyl Glan-Llyn		1,924,179	-	-	1,924,179
Canolfan breswyl Caerdydd		777,364	-	-	777,364
Adran Chwaraeon		1,120,115	173,025	-	1,293,140
Adran Gŵyl yr Eisteddfod		1,610,073	151,080	7,941	1,769,094
Cylchgronau		133,133	30,950	-	164,083
Costau rhanbarth ac ieuencid		646,622	1,215,258	-	1,861,880
Costau trefn llywodraethu		127,825	-	-	127,825
Ailbrisio adeiladau		4,700	-	-	4,700
Cyfanswm		9,285,214	1,570,313	7,941	10,863,468
Gweddill/(Diffyg) ar fuddsoddiadau		161,255	-	5,665	166,920
INCWM/(GWARIANT) NET		2,209,805	-	8,092	2,217,897
Trosglwyddiadau rhwng cronfeydd 20		273,455	(271,029)	(2,426)	-
Symudiadau net mewn cronfeydd		2,483,260	(271,029)	5,666	2,217,897
CYSONI CRONFEYDD					
Cronfeydd agoriadol		16,151,616	2,215,463	263,204	18,630,283
CYFANSWM A GARIWYD YMLAEN		18,634,876	1,944,434	268,870	20,848,180

Cwmni Urdd Gobaith Cymru

Nodiadau i'r Datganiadau Ariannol - parhad am y flwyddyn yn diweddu 31 Mawrth 2020

13. ASEDAU SEFYDLOG TIRIAETHOL

	Tir ac adeiladau £	Adeiladau Les £	Offer £	Cerbydau £	Cyfanswm £
GWERTH					
Ar 1 Ebrill 2019	13,313,440	300,000	2,852,926	295,264	16,761,630
Ychwanegiadau	1,031,578	-	110,074	32,100	1,173,752
Gwarediad	-	-	-	(197,776)	(197,776)
Ar 31 Mawrth 2020	<u>14,345,018</u>	<u>300,000</u>	<u>2,963,000</u>	<u>129,588</u>	<u>17,737,606</u>
DIBRISIANT					
Ar 1 Ebrill 2019	-	21,300	1,978,392	266,867	2,266,559
Dibrisiant am y flwyddyn	-	1,500	111,038	9,450	121,988
Dileu ar gwarediad	-	-	-	(190,630)	(190,630)
Ar 31 Mawrth 2020	<u>-</u>	<u>22,800</u>	<u>2,089,430</u>	<u>85,687</u>	<u>2,197,917</u>
GWERTH AR Y LLYFRAU					
Ar 31 Mawrth 2020	<u>14,345,018</u>	<u>277,200</u>	<u>873,570</u>	<u>43,901</u>	<u>15,539,689</u>
Ar 31 Mawrth 2020	<u>13,313,440</u>	<u>278,700</u>	<u>874,534</u>	<u>28,397</u>	<u>14,495,071</u>

Cafwyd prisiad proffesiynol o eiddo rhydd-ddaliadol (tir ac adeiladau) yr Urdd gan Rhys Davies MRICS, FAAV, N.Sch o R G Jones, Farmers Marts, Llys Meirion, Dolgellau yn ystod 2016 ar brisiad o £12,733,800. Mae ychwanegiadau ers dyddiad y prisiad yn cael eu cynnwys ar gost.

Os na fyddai'r asedau sefydlog wedi cael eu hail-brisio yn ystod y flwyddyn ariannol, y swm yn y Datganiadau Ariannol fyddai £14,471,651 (2019: £13,440,073).

Mae adeiladau les yn cael eu cynnwys yn ôl eu cost wreiddiol a'u dibrisio dros hyd y les.

Mae'r Ymddiriedolwyr o'r farn na fyddai dibrisio'r eiddo rhydd-ddaliadol (tir ac adeiladau) yn arwain at gynrychiolaeth gywir o'r eiddo gan ystyried y buddsoddiad parhaol tuag at gynnal a chadw. Mae'r Ymddiriedolwyr yn cydnabod bod y polisi cyfrifo o beidio dibrisio adeiladau rhydd-ddaliad yn wyriad oddi wrth Ddeddf Cwmnïau 2006, ac felly wedi mabwysiadu'r ddarpariaeth o gyfrifo am yr eiddo ar sail ailbrisiad. O dan y ddarpariaeth yma mae'r Ymddiriedolwyr wedi ymrwmo i gynnal ailbrisiad gyda chysondeb digonol i sicrhau bod gwerth a ddangosir ar gyfer yr asedau sefydlog ddim yn anghytuno'n sylweddol o'r hyn y byddai'n 'gwerth drwy ddefnydd' ar gyfer y canolfannau preswyl a 'gwerth teg' ar gyfer yr asedau eraill ar ddyddiad y fantolen. Yn ogystal, adolygir gwerth cario eiddo rhydd-ddaliadol ar ddyddiad pob cyfnod adrodd i benderfynu a oes unrhyw arwydd o nam. Os oes arwydd o'r fath yn bodoli, amcangyfrifir swm adenilladwy'r ased. Swm adenilladwy ased yw'r mwyaf o'i bris gwerthu net a'i werth yn cael ei ddefnyddio. Ar 31 Mawrth 2020, mae'r Ymddiriedolwyr o'r farn bod gwerth teg adeiladau rhydd-ddaliadol yw'r werth adroddir ar hyn o bryd.

Mae cynlluniau manwl mewn lle ar gyfer gwaith datblygu sylweddol yng Nglan-llyn a Llangrannog, fel y bydd gwerth yr eiddo yn gwarantu ailbrisiad pellach ar ôl cwblhau'r gwaith er mwyn sicrhau cywirdeb y datganiad ariannol. Yn y cyfamser, nid yw'n cael ei ystyried yn ymarferol i gynnai prisiadau eiddo yn flynyddol oherwydd y costau cysylltiedig, ond bydd unrhyw newid mawr i werth cyffredinol yr eiddo yn gwarantu prisiad arall. Nid yw'r Ymddiriedolwyr wedi nodi unrhyw arwydd bod amhariad ar yr eiddo ers y prisiad diwethaf.

Cwmni Urdd Gobaith Cymru

**Nodiadau i'r Datganiadau Ariannol - parhad
am y flwyddyn yn diweddu 31 Mawrth 2020**

14. BUDDSODDIADAU SY'N ASEDAU SEFYDLOG

	Buddsoddiadau Sefydlog £	Eiddo Buddsoddi £	Cyfanswm £
GWERTH MASNACHOL			
Ar 1 Ebrill 2019	3,154,067	-	3,154,067
Ychwanegiadau	457,374	350,000	807,374
Gwarediadau	(520,806)	-	(520,806)
Symudiad net arian parod o fewn buddsoddiad	61,948	-	61,948
Ail-brisiad	<u>(417,987)</u>	<u>-</u>	<u>(417,987)</u>
 Ar 31 Mawrth 2020	 <u>2,734,596</u>	 <u>350,000</u>	 <u>3,084,596</u>
 GWERTH NET AR BAPUR			
Ar 31 Mawrth 2020	<u>2,734,596</u>	<u>350,000</u>	<u>3,084,596</u>
 Ar 31 Mawrth 2019	 <u>3,154,067</u>	 <u>-</u>	 <u>3,154,067</u>

Mae mwyafrif o'r buddsoddiadau uchod wedi eu sefydlu yn y Deyrnas Unedig. Mae unrhyw fuddsoddiadau tramor yn rhan o'r portffolio buddsoddi *Canaccord Genuity*.

Mae gan yr Elusen fuddsoddiadau yn *M&G Charifund* a *Blackrock Charishare*, sy'n cynrychioli 49.6% (2019: 53.2%) a 7.4% (2019: 7.6%) yn ôl eu trefn o gyfanswm y portffolio buddsoddiadau.

Gwerth masnachol y buddsoddiadau sydd yn gynwysedig ym mhortffolio *Canaccord Genuity* ar ddiwedd y flwyddyn oedd £1,092,183 (2019: £1,160,336).

Cydnabyddir y buddsoddiadau sy'n asedau sefydlog ar eu gwerth masnachol ar ddyddiad y fantolen. Mae'r buddsoddiadau wedi cael eu ail-brisio a chydabyddir unrhyw enillion neu golledion yn y Datganiad o Weithgareddau Ariannol.

Dadansoddiad o fuddsoddiadau:

	2020 £	2019 £
Arian parod neu gyfwerth	61,948	-
Buddsoddiadau rhestredig	<u>2,672,648</u>	<u>3,154,067</u>
	<u>2,734,596</u>	<u>3,154,067</u>

Gweler gost y buddsoddiadau isod:

	2020 £	2019 £
Cost hanesyddol y buddsoddiadau ar 31 Mawrth	1,464,501	1,326,236

15. STOC

	2020 £	2019 £
Stoc	<u>30,641</u>	<u>58,460</u>

Cwmni Urdd Gobaith Cymru

**Nodiadau i'r Datganiadau Ariannol - parhad
am y flwyddyn yn diweddu 31 Mawrth 2020**

16. DYLEDWYR: SYMIAU I'W DERBYN O FEWN BLWYDDYN

	2020	2019
	£	£
Dyledwyr masnach	427,970	768,305
Dyledwyr arall	70,520	103,063
TAW	13,394	268,537
Incwm cronedig	2,482	-
Blaendaliadau	<u>264,493</u>	<u>29,875</u>
	<u>778,859</u>	<u>1,169,780</u>

17. BUDDSODDIADAU SY'N ASEDAU CYFREDOL

	2020	2019
	£	£
Arian parod wedi eu gosod mewn bondiau	<u>896,943</u>	<u>875,410</u>

Mae'r buddsoddiadau cyfredol, sef arian parod wedi eu gosod mewn bondiau, wedi cael ei adrodd ar eu gwerth masnachol ar ddyddiad y fantolen.

18. CREDYDWYR: SYMIAU I'W TALU O FEWN BLWYDDYN

	2020	2019
	£	£
Benthyciadau banc a gorddrafft (gweler nodyn 19)	-	6
Benthyciadau arall (gweler nodyn 19)	74,588	120,775
Credydwy'r masnach	177,904	293,723
Trethi arall ac yswiriant gwladol	106,138	98,113
TAW	-	35,990
Credydwy'r arall	131,253	42,823
Incwm gohiriedig	439,236	287,163
Treuliau cronedig	193,228	223,496
Blaendaliadau	<u>220,517</u>	<u>351,038</u>
	<u>1,342,864</u>	<u>1,453,127</u>

19. BENTHYCIADAU

Dangosir dadansoddiad o'r benthyciadau isod:

	2020	2019
	£	£
Symiau i'w talu o fewn blwyddyn neu ar orchymyn:		
Gorddrafft banc	-	6
Benthyciadau arall	<u>74,588</u>	<u>120,775</u>
	<u>74,588</u>	<u>120,781</u>

Mae benthyciadau arall yn ymwneud a benthyciadau i'r Elusen gan y grwpiau rhanbarthol gyda llog yn daladwy ar gyfradd o 0.5% uwchben y gyfradd gwlad.

Cwmni Urdd Gobaith Cymru

**Nodiadau i'r Datganiadau Ariannol - parhad
am y flwyddyn yn diwedd 31 Mawrth 2020**

20. CYTUNDEBAU LES

Isafswm taliadau les mewn prydlesau ni ellir eu diddymu, fel â ganlyn:

	2020	2019
	£	£
O fewn blwyddyn	12,616	21,518
Rhwng 1 a 5 mlynedd	<u>4,465</u>	<u>17,081</u>
	<u><u>17,081</u></u>	<u><u>38,599</u></u>

Ni chynhwysir ymrwymïadau prydles gweithredol i'r dyfodol yn y datganiadau ariannol.

21. SYMUDIADAU MEWN CRONFEYDD

	Ar 1/4/19	Symudiad net mewn cronfeydd	Trosglwyddiadau	Ar 31/3/20
	£	£	£	£
Cronfeydd rhydd				
Cronfa gyffredinol	16,933,679	(658,473)	3,640,359	19,915,565
Cronfa ail-brisio eiddo	(126,633)	-	126,633	-
Cronfa ail-brisio buddsoddiadau	<u>1,827,830</u>	<u>-</u>	<u>(1,827,830)</u>	<u>-</u>
	18,634,876	(658,473)	1,939,162	19,915,565
Cronfeydd cyfyngedig				
Cronfa John a Rhys James	7,662	-	(862)	6,800
Tlws John a Ceridwen	5,240	-	-	5,240
Prosiectau Prentisiaethau	-	45,000	-	45,000
Llywodraeth Cymru	-	48,000	-	48,000
Cronfa Cyfalaf	-	825,954	-	825,954
Cronfa adeiladau ac offer	<u>1,931,532</u>	<u>-</u>	<u>(1,931,532)</u>	<u>-</u>
	1,944,434	918,954	(1,932,394)	930,994
Cronfeydd gwaddol				
Cronfa Cwpan Sir	139,095			
Cronfa Aelwyd Corwen	4,679	(24,022)	(5,232)	109,841
Cronfa celf a chrefft	3,124	(790)	(254)	3,635
Cronfa Glesni Evans	4,909	(528)	(170)	2,426
Cronfa Olwen Griffiths	11,369	(2,092)	(44)	2,773
Cronfa Ethleen Thomas	1,619	48	(381)	11,036
Cronfa Olwen Phillips / Pam Weaver	4,120	26	(54)	1,591
Cronfa Sim Davies	15,751	(98)	(23)	3,999
Cronfa Rhian Criddle	2,003	(247)	(23)	15,481
Cronfa Sharon Bonds	1,069	-	53	2,056
Cronfa Pendyrus	16,575	(143)	150	1,076
Cronfa Dr D Davies	<u>64,557</u>	<u>(2,612)</u>	<u>(311)</u>	<u>13,652</u>
	268,870	(40,853)	(6,768)	221,249
CYFANSWM CRONFEYDD	<u><u>20,848,180</u></u>	<u><u>219,628</u></u>	<u><u>-</u></u>	<u><u>21,067,808</u></u>

Cwmni Urdd Gobaith Cymru

**Nodiadau i'r Datganiadau Ariannol - parhad
am y flwyddyn yn diwedd 31 Mawrth 2020**

21. SYMUDIADAU MEWN CRONFEYDD – parhad

Symudiadau net mewn cronfeydd, yn gynwysedig yn y ffigyrau uchod mae'r canlynol:

	Adnoddau a dderbyniwyd £	Adnoddau a ddefnyddiwyd £	Enillion/ (Colledion) £	Trosglwyddiadau £
Cronfeydd rhydd				
Cronfa gyffredinol	8,670,808	(8,958,968)	(370,313)	(658,473)
	8,670,808	(8,958,968)	(370,313)	(658,473)
Cronfeydd cyfyngedig				
Cronfa John a Rhys James	13,200	(13,200)	-	-
Tlws John a Ceridwen	600	(600)	-	-
Prosiectau Chwaraeon	532,373	(532,373)	-	-
Prosiectau Prentisiaethau	178,144	(133,144)	-	45,000
Cyngor Celfyddydau Cymru Theatr Ieuenctid	3,091	(3,091)	-	-
Prosiect Ail iaith	155,618	(155,618)	-	-
Grantiau Cyngorau Lleol/ Sefydliadau	268,384	(268,384)	-	-
Llywodraeth Cymru	1,262,613	(1,214,613)	-	48,000
Cyngor Llyfrau Cymru	28,990	(28,990)	-	-
Cronfa Cyfalaf	825,954	-	-	825,954
	3,268,967	(2,350,013)	-	918,954
Cronfeydd gwaddol				
Cronfa Cwpan Sir	5,232	-	(29,254)	(24,022)
Cronfa Aelwyd Corwen	254	-	(1,044)	(790)
Cronfa celf a chrefft	169	-	(697)	(528)
Cronfa Glesni Evans	194	(150)	(2,136)	(2,092)
Cronfa Olwen Griffiths	381	-	(333)	48
Cronfa Ethleen Thomas	54	-	(28)	26
Cronfa Olwen Phillips / Pam Weaver	173	(150)	(121)	(98)
Cronfa Sim Davies	524	(500)	(271)	(247)
Cronfa Rhian Criddle	-	-	-	-
Cronfa Sharon Bonds	-	(150)	7	(143)
Cronfa Pendyrus	711	(400)	(2,923)	(2,612)
Cronfa Dr D Davies	3,079	(2,600)	(10,874)	(10,395)
	10,771	(3,950)	(47,674)	(40,853)
CYFANSWM CRONFEYDD	<u>11,950,546</u>	<u>(11,312,931)</u>	<u>(417,987)</u>	<u>219,628</u>

Cwmni Urdd Gobaith Cymru

**Nodiadau i'r Datganiadau Ariannol - parhad
am y flwyddyn yn diwedd 31 Mawrth 2020**

21. SYMUDIADAU MEWN CRONFEYDD – parhad

Ffigyrau symudiadau mewn cronfeydd ar gyfer y flwyddyn gymharol (h.y. y flwyddyn yn darfod 31 Mawrth 2019)

	Ar 1/4/18 £	Symudiad net mewn cronfeydd £	Trosglwyddiadau £	Ar 31/3/19 £
Cronfeydd rhydd				
Cronfa gyffredinol	14,611,888	2,048,336	273,455	16,933,679
Cronfa ail-brisio eiddo	(121,933)	(4,700)	-	(126,633)
Cronfa ail-brisio buddsoddiadau	<u>1,661,661</u>	<u>166,169</u>	<u>-</u>	<u>1,827,830</u>
	16,151,616	2,209,805	273,455	18,634,876
Cronfeydd cyfyngedig				
Cronfa John a Rhys James	7,662	-	-	7,662
Tlws John a Ceridwen	5,240	-	-	5,240
Cronfa adeiladau ac offer	<u>2,202,561</u>	<u>-</u>	<u>(271,029)</u>	<u>1,931,532</u>
	2,215,463	-	(271,029)	1,944,434
Cronfeydd gwaddol				
Cronfa Cwpan Sir	135,907	4,210	(1,022)	139,095
Cronfa Aelwyd Corwen	4,643	279	(243)	4,679
Cronfa celf a chrefft	3,100	186	(162)	3,124
Cronfa Glesni Evans	4,900	45	(36)	4,909
Cronfa Olwen Griffiths	10,536	1,207	(374)	11,369
Cronfa Ethleen Thomas	1,543	129	(53)	1,619
Cronfa Olwen Phillips / Pam Weaver	3,818	322	(20)	4,120
Cronfa Sim Davies	15,015	753	(17)	15,751
Cronfa Rhian Criddle	2,003	-	-	2,003
Cronfa Sharon Bonds	1,073	(154)	150	1,069
Cronfa Pendyrus	16,475	381	(281)	16,575
Cronfa Dr D Davies	<u>64,191</u>	<u>734</u>	<u>(368)</u>	<u>64,557</u>
	263,204	8,092	(2,426)	268,870
CYFANSWM CRONFEYDD	<u><u>18,630,283</u></u>	<u><u>2,217,897</u></u>	<u><u>-</u></u>	<u><u>20,848,180</u></u>

Cwmni Urdd Gobaith Cymru

Nodiadau i'r Datganiadau Ariannol - parhad am y flwyddyn yn diwedd 31 Mawrth 2020

21. SYMUDIADAU MEWN CRONFEYDD – parhad

Ffigyrau y flwyddyn gymharol (h.y. y flwyddyn yn darfod 31 Mawrth 2019) ar gyfer symudiadau net mewn cronfeydd, yn gynnwysedig yn y ffigyrau uchod mae'r canlynol:

	Adnoddau a dderbyniwyd £	Adnoddau a ddefnyddiwyd £	Enillion/ (Colledion) £	Trosglwyddiadau £
Cronfeydd rhydd				
Cronfa gyffredinol	11,333,764	(9,280,514)	(4,914)	2,048,336
Cronfa ail-brisio buddsoddiadau	-	-	166,169	166,169
Cronfa ail-brisio eiddo	-	(4,700)	-	(4,700)
	<u>11,333,764</u>	<u>(9,285,214)</u>	<u>161,255</u>	<u>2,209,805</u>
Cronfeydd cyfyngedig				
Cronfa John a Rhys James	13,200	(13,200)	-	-
Tlws John a Ceridwen	600	(600)	-	-
Prosiectau Chwaraeon	173,025	(173,025)	-	-
Cyngor Celfyddydau Cymru Theatr Ieuencid	17,959	(17,959)	-	-
Prosiect Ail Iaith	132,820	(132,820)	-	-
Grantiau Cyngorau Lleol/ Sefydliadau	256,768	(256,768)	-	-
Llywodraeth Cymru	944,991	(944,991)	-	-
Cyngor Llyfrau Cymru	30,950	(30,950)	-	-
	<u>1,570,313</u>	<u>(1,570,313)</u>	<u>-</u>	<u>-</u>
Cronfeydd gwaddol				
Cronfa Cwpan Sir	5,013	(3,991)	3,188	4,210
Cronfa Aelwyd Corwen	243	-	36	279
Cronfa celf a chrefft	162	-	24	186
Cronfa Glesni Evans	185	(150)	10	45
Cronfa Olwen Griffiths	375	-	832	1,207
Cronfa Ethleen Thomas	52	-	77	129
Cronfa Olwen Phillips / Pam Weaver	170	(150)	302	322
Cronfa Sim Davies	518	(500)	735	753
Cronfa Pendyrus	681	(400)	100	381
Cronfa Dr D Davies	2,968	(2,600)	366	734
Cronfa Sharon Bonds	1	(150)	(5)	(154)
	<u>10,368</u>	<u>(7,941)</u>	<u>(5,665)</u>	<u>8,092</u>
CYFANSWM CRONFEYDD	<u>12,914,445</u>	<u>(10,863,468)</u>	<u>166,920</u>	<u>2,217,897</u>

Cwmni Urdd Gobaith Cymru

Nodiadau i'r Datganiadau Ariannol - parhad am y flwyddyn yn diwedd 31 Mawrth 2020

21. SYMUDIADAU MEWN CRONFEYDD – parhad

Pwrpas cronfeydd cyfyng:

Mae'r cronfeydd gwaddol uchod yn cynrychioli cyfraniadau a chymynroddion lle mae'r cyfrannwr wedi nodi y dylid cadw'r arian fel cyfalaf. Defnyddiwyd yr incwm yn unol a thelerau'r gwaddolion a'u cynnwys yn y Datganiad o Weithgareddau Ariannol.

Cronfa adeiladau ac offer	Mae'r gronfa hon yn cynrychioli grantiau cyfalaf a dderbyniwyd tuag at adeiladau ac offer yr elusen. Bob blwyddyn, rhyddheir y grantiau i'r gronfa gyffredinol dwy randaliadau cyfartal blyneddol, yn unol a'r raddfa ddibrisiant lle bo'n briodol. Trosglwyddwyd y gronfa hon i gronfeydd Cyffredinol anghyfyngedig ar 31 Mawrth 2020 gan yr ystyriwyd nad yw'r cyfyngiadau'n gymwys mwyach mewn perthynas â'r cronfeydd wrth gefn hyn.
Tlws John & Ceridwen Hughes	Derbynnir rhodd i'w ddefnyddio i greu a chyflwyno gwobr arbennig yn flynyddol i rai sy'n rhagori ym myd gwaith ieuenctid.
Prosiectau Chwaraeon	Cyllidir y prosiectau yma gan Chwaraeon Cymru a Llywodraeth Cymru. Defnyddir yr arian i brynu offer, i benodi swyddogion chwaraeon a chynnal Gemau Cymru yn flynyddol.
Cronfa John & Rhys James	Yn flynyddol derbyniwyd rhodd gan Ymddiriedolaeth Pantyfedwen a'i ddosbarthwyd i'r pwyllgorau Sir ac i'r Cylchoedd i hyrwyddo Eisteddfodau'r Urdd Lleol.
Prosiect Cymraeg Pob Dydd	Prosiect sy'n ymestyn defnydd o'r Gymraeg fel ail iaith y tu allan i'r ystafell ddosbarth mewn ysgolion cyfrwng Saesneg.
Swyddogion ieuenctid	Prosiectau amrywiol yn canolbwyntio ar addysg anffurfiol/diddordebau allgyrsiol tu allan i oriau ysgol gan sicrhau defnydd cymdeithasol o'r Gymraeg.
Theatr ieuenctid	Mae'r Elusen yn cynnig cyfleoedd i ieuenctid Cymru, rhwng 14-20 oed, berfformio mewn drama gerdd, ariennir yn rhannol gan Gyngor Celfyddydau Cymru.
Grantiau Cyngorau Lleol/Sefydliadau Llywodraeth Cymru	Cymorth i gyllido gwaith craidd rhanbarthol a phrosiectau ar y cyd â sefydliadau eraill.
Cronfa Cyfalaf	Prif grant sy'n cefnogi gwaith craidd yr Elusen, er mwyn ei alluogi i gyflawni targedau meysydd strategol yn hyrwyddo'r Gymraeg i blant a phobl ifanc. Mae hyn yn cynrychioli arian grant ar gyfer prosiectau cyfalaf sy'n parhau i fod o dan gyfyngiadau ar ddyddiad y fantolen.

22. YMRWYMIADAU CYFALAF

	2020	2019
	£	£
Wedi ei gytuno, ond ddim yn y datganiadau ariannol	<u>416,127</u>	<u>45,000</u>

Ar ddiwedd y flwyddyn, mae cyfanswm o £416,127 wedi'i ymrwymo ar wariant ar waith cyfalaf a thrwsio (2019: £45,000).

23. DATGANIADAU PARTÏON PERTHYNOL

Nid oedd unrhyw drafodion gydag unrhyw barti perthynol yn y flwyddyn hyd 31 Mawrth 2020.

Cwmni Urdd Gobaith Cymru

Nodiadau i'r Datganiadau Ariannol - parhad am y flwyddyn yn diweddu 31 Mawrth 2020

24. OFFERYNNAU ARIANNOL (*Financial Instruments*)

Mae gwerth ariannol yr asedau a'r rhwymedigaethau yn cynnwys:

	2020	2019
	£	£
Asedau ariannol sydd yn gytundebau dyled wedi eu mesur ar gost ar ôl eu hamorteiddio		
Buddsoddiadau sefydlog	3,084,596	3,154,067
Dyledwyr masnachol	427,970	768,305
Dyledwyr eraill	70,520	103,063
Buddsoddiadau fyr tymor	896,943	875,410
Arian mewn llaw ac yn y banc	2,079,944	2,548,519
Rhwymedigaethau ariannol sydd yn gytundebau dyled wedi eu mesur ar gost ar ôl eu hamorteiddio		
Gorddrafft a benthyciadau banc	-	(6)
Benthyciadau eraill	(74,588)	(120,775)
Credydwy'r masnachol	(177,904)	(293,723)
Credydwy'r eraill	(131,253)	(42,823)
Incwm gohiriedig	(439,236)	(287,163)
Croniadau	(193,228)	(223,496)
Taliadau a dderbyniwyd o flaen llaw	(220,517)	(351,038)

25. DIGWYDDIADAU AR ÔL Y FANTOLEN NAD SY'N ADDASU

Ni fu unrhyw effaith sylweddol ar asedau a rhwymedigaethau'r elusen o ganlyniad i bandemig Covid-19.